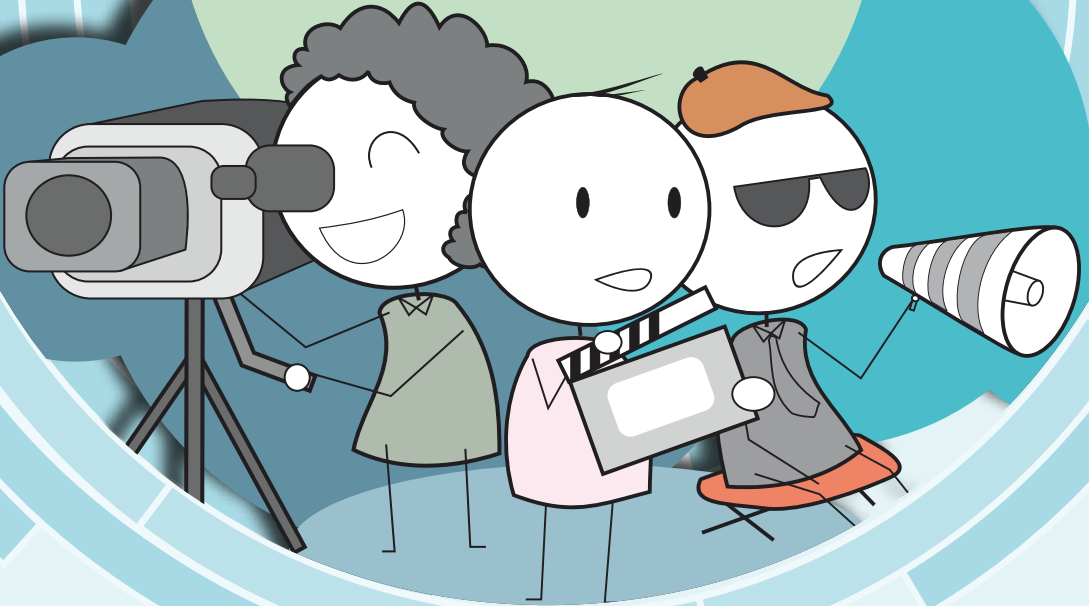

GENÇLER İŞBAŞINDA: “EŞİTLİK İÇERİDE, ŞİDDET DIŞARIDA”

BU FİLMİN OYUNCUSU DEĞİL, YÖNETMENİYİZ.

GENÇLER İŞBAŞINDA: EŞİTLİK İÇERİDE, ŞİDDET DIŞARIDA

Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda projesi İstanbul Kalkınma Ajansı Çocukların ve Gençlerin Girişimcilik, Beceri ve Geleceklerini Destekleme Mali Destek Programı kapsamında desteklenmiş ve Genç Hayat Vakfı tarafından İstanbul İl Millî Eğitim Müdürlüğü ortaklığında, İstanbul'un 10 ilçesinde, 15 Kasım 2012 – 15 Kasım 2013 tarihleri arasında, şiddetsiz iletişim ve toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine yapılandırılmış ve uygulanmıştır.

İstanbul Kalkınma Ajansı tarafından desteklenen Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda projesi kapsamında hazırlanan bu yayının içeriği İstanbul Kalkınma Ajansı ve Kalkınma Bakanlığı'nın görüşlerini yansıtmamakta olup, içerik ile ilgili tek sorumluluk Genç Hayat Vakfı'na aittir.

GENÇLER İŞBAŞINDA: EŞİTLİK İÇERİDE, ŞİDDET DIŞARIDA

Genç Hayat Yayınları

ISBN: 978-605-88162-5-1

1. Baskı İstanbul, Aralık 2014

@ Genç Hayat Yayınları

Yeşilce Mah. Yunus Emre Cad.

Dalgıç Sok. 1/4

Kağıthane/İstanbul

T: 0212 277 46 51 - 0212 277 53 23

F: 0212 323 42 89

www.genchayat.org

Proje Koordinatörü

Aslı Şüküroğlu

Proje Asistanı

Cenk Öz

Eğitim Koordinatörü

Emel Seven Bozçam

İzleme Değerlendirme Uzmanı

Balkır Uysal

İletişim Koordinatörü

Sezen Engiz

Görsel Tasarım Ekibi

Tangül Sınay

Garo Babayan

Logo ve Poster

Pelin Telyak

Proje Kitabı Editör

Ozan Demirci

Yapım

Ceviz İletişim

Koordinasyon

Engin Doğan

Kitap Tasarımı

Tülay Demircan

Sayfa Uygulama

Gülderen Rençber Erbaş

Kapak Uygulama ve Teknik Kontrol

Harun Yılmaz

Baskı

İmak Ofset Basım Yayın San. ve Tic. Ltd. Şti.

Atatürk Cad. Göl Sok. No : 1 Yenibosna

Bahçelievler/İSTANBUL-TÜRKİYE

Tel: 0212 656 49 97

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	4
TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ VE BARIŞ DİLİ	13
• Projenin Tanımı	13
• Akademik Çerçeve	17
◦ “Beynin Şiddetsiz Bir Toplum İçin Yapabilecekleri” - Prof. Dr. Yankı Yazgan	18
◦ “Farklılıklarımızla Beraber Nasıl Ortak Bir Yaşam Kurarız?” - Doç. Dr. Kenan Çayır	20
◦ “Gençler ve Toplumsal Cinsiyet” - Doç. Dr. Demet Lüküslü	22
EĞİTİM ÇALIŞMALARI	27
• Öğretmen Eğitimleri	28
• Öğretmen – Öğrenci Atölye Çalışmaları	31
• Gönüllü Eğitimleri	35
• Gönüllü – Öğrenci Atölye Çalışmaları	37
• Yerel Yönetim ve Kamu Eğitimleri	38
HAYALİMDEKİ DÜNYA	41
• “Toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişimin olduğu bir dünya nasıl olurdu?” - Poster Çalışmaları	41
• “Bu Filmin Oyuncusu Değil, Yönetmeniyiz” – Kısa Film Çalışmaları	48
• “Hayallerin sınırı olmaz” – Kamera Arkası ve Poster Hazırlıkları	60
• Çalışma Ziyaretleri	64
GÖRÜNÜRLÜK FAALİYETLERİ	65
• Basın Lansmanı	65
• Eşitlik İçeri Şiddet Dışarı Konferansı	67
• Proje Tanıtım Filmleri	68
• Billboard Çalışması	69
• Basın Yansımaları	70
• Sosyal Medya İletişimi	75
ÖLÇME DEĞERLENDİRME RAPORU	79
SONUÇ	92

SUNUŞ

BEYZA ZAPSU

Genç Hayat Vakfı
Yönetim Kurulu Başkanı

11-18 YAŞ GRUBU GENÇLERİN HAYATA HAZIRLANMALARI SÜRECİNDE GENÇLERE DESTEK OLMAK İÇİN GENÇ HAYAT VAKFI OLARAK 2008'DEN BERİ ÇALIŞMALARIMIZI ÇEŞİTLİ GENÇLİK ARAŞTIRMALARI, PROJELER VE EĞİTİMLERLE ARTIRARAK SÜRDÜRÜYORUZ.

Çalışmalarımızda özellikle gençlik araştırmaları alanına önem veriyoruz. Yaptığımız gençlik araştırmaları doğrultusunda, önce gençlerin ihtiyaçlarını ve gençlerle ilgili çalışılması hedeflenen konuları tespit ediyoruz. 2011 yılında, 2100 liseli genç ile yaptığımız 'İstanbul Liseli Profili Araştırması' verilerine göre gençlerin %56'sı şiddeti olağan bir davranış olarak tanımlıyor. Bu veri üzerine

bizler, şiddetin neden bu şekilde algılandığı, bu algının nasıl dönüştürülebileceğini ve bu dönüşüm için nasıl bir farkındalık oluşturulabileceği konularında derinlemesine çalışmalar yaptık. Çalışmalarımızın sonuçlarında, akademik bir temelde gençlerin şiddet ve toplumsal cinsiyet eşitliği ile kurduğu ilişkiyi ele aldığımız Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda projemizi hayata geçirdik.

İstanbul Kalkınma Ajansı desteği ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü ortaklığında; sivil toplum, yerel yönetimler, Milli Eğitim Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ile bir araya geldik ve toplumsal cinsiyet eşitliğini, şiddetsiz iletişimi ve barış dilini paylaşmak için tek bir ses olduk.

Bu projenin temel ayaklarından biri de öğretmenler. Proje kapsamında, önce öğretmenlerimizle çalıştık ve gördük ki önce onlar toplumsal cinsiyet eşitliği ve barış dilini hayatlarına geçirdiler. Değişimi önce kendilerinde gördüler, sonra öğrencilerinin değişimlerine tanık oldular. Öğretmenlerimiz kendileri üzerinden bulundukları geri bildirimlerde, "toplumsal roller ve sorumluluklarla ilgili önyargıları farkettikten sonra öğrencileriyle bu konuda iletişim kurabildiklerini" ifade ettiler. Gençler ise, "cinsiyet eşitsizliğine dair kalıp yargıların kırıldığını; karşı taraftaki kişinin düşüncelerine saygı duymaya, kendilerini tanıtmaya başladıklarını ve özgüvenlerinin arttığını" gözlemlediklerini bildirdiler.

İstanbul çapında 4200 gence ulaştık ve onların aracılığıyla 10.000 kişiye ulaşmayı hedefledik. Gençler, hazırladıkları çalışmaları kendi sosyal çevreleri, yerel yönetimler,

üniversiteler ve sivil toplum kuruluşları ile paylaştı. Bu sayede hem kendileri hem de iletişim içinde oldukları çevrelerinde, değişimin, dönüşümün kapılarını araladılar.

Gençlerin çektikleri kısa filmler ve tasarladıkları posterler, aldıkları eğitimlerden sonra farkettileri üzerinden gerçekleştirdikleri çalışmalarını yansıtıyor. Filmler, onların kurdukları hayallerin filmleri, onların eserleri; posterler yine gençlerin eseri, gençlerin hayalleri.

Projenin üzerinde düşünmeme sebep olan bir olayı sizlerle paylaşmak istiyorum. Gençlerle çalışmaya başladığımızda onlara “Toplumsal cinsiyet eşitliğinin ve şiddetsiz iletişimin olduğu bir dünya sizce nasıl olurdu?” sorusunu sorduk. Cevaplarını senaryolaştırarak kısa film ve posterlerle bizlere aktarmalarını bekledik. Gördük ki, gençler için kolay olan önce şiddeti anlatmak, sonra “şiddet olmasın” demek. Gördük ki, şiddetsizliği düşünemediler. Şiddet ve nefret üzerinden anlatarak buna çözüm bulmaya çalıştılar. O zaman, bu düşünce yapısının nedenlerine bakmamız gerektiğine karar verdik. Hayatımızda çoğunlukla bir negatifin üzerinden pozitifte gitme çabası içerisindeyiz. Doğrudan pozitif, olumluyu, güzeli düşünmeye ve aktarmaya alışık değiliz.

Ancak, aldıkları eğitimlerden sonra gençler şunu bize gösterdiler: Her şey farketmek, doğru bilgiyi içselleştirmek ve bunu paylaşmakla ilgili. Şiddetsiz bir hayat da var yeryüzünde. Şiddetsizliğin yaşanması için önce şiddetin yaşanması gerekmiyor. Herkesin bir arada olduğu, üretebildiği bir hayatın da olduğunu ve bunu bizim de yaşayabileceğimizi farkedebiliriz. Tıpkı bu projede gençlerin yaşadığı süreç gibi.

Projeye başladığımızda gençler önce, şiddeti göstermeden şiddetsiz bir toplumu, eşitsizliği göstermeden eşitliği anlatamayacaklarını düşünüyorlardı. Proje ilerledikçe, kızlar toplumsal cinsiyet eşitliğini anlatmak isterken, erkekler şiddetsiz topluma ağırlık vermek gerektiği fikrinde bulundu. Senaryolarını yazarken eşitliği ve şiddetsizliği tartıştılar hep birlikte. Grup içerisindeki farklı düşüncelere, ayrımcılık yapmadan ve birbirlerini dinleyerek nasıl yaklaşacaklarını yaşayarak öğrendiler.

Gençler kurdukları hayallerin ve fikirlerinin gerçekleşmesi için çaba gösterdiler ve denemekten asla vazgeçmediler. Büyük bir emekle, kendilerini ifade ettikleri bu alanda, üretmenin zevkine vardılar.

AHMET KOÇIBAR

İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü
Müdür Yardımcısı

GÜNÜMÜZDE İNSAN HAKLARININ KORUNMASI VE GELİŞTİRİLMESİ ÜLKELERİN İÇ SORUNU OLMAKTAN ÇIKMAKTA, TÜM İNSANLIĞIN ORTAK BİR SORUNU HALİNE GELMEKTEDİR.

Kadınların ve erkeklerin eşit haklara sahip olmaları da artık insan haklarının bir gereği olarak görülmektedir. Toplumdaki tüm bireylerin, karar alma mekanizmaları, çalışma yaşamı, sosyal, kültürel ve politik düzlemde katılımlarını sağlayacakları haklardan eşit bir şekilde yararlanmaları gereği demokratik yaşamın vazgeçilmez unsurlarındandır. Kişinin cinsiyet temelli olarak ayrımcılığa uğramaması, toplumsal yaşamın her alanında eşit görülmesi, kadın erkek eşitliğinin kamusal ve özel hayatın tüm alanlarında yer almasının sağlanması gerekmektedir. Bu da bireylerin farkındalıklarının artırılması, bilinçlendirilmeleri ve güçlenmeleri ile mümkündür.

Türkiye Cumhuriyeti, kadınların ilerlemeleri ve güçlenmeleri konusunda dünyada istisnai ve özgün bir tarihsel deneyim yaşamış bir ülkedir. Bu durumun geliştirilmesi ve güçlendirilmesi için genç bireylere büyük sorumluluklar düşmektedir. Gençlik sadece sosyal bir sınıf değil aynı zamanda önemli bir toplumsal güç olmaktadır. Çağımız dünyasında özellikle ülkemizde bu güç daha belirgin durmaktadır. Zira Türkiye nüfusunun büyük kısmı gelişmiş Avrupa ülkelerinin aksine gençtir. Bu değerlendirildiği takdirde büyük bir potansiyel güçtür.

Gençlerin iyi yetiştirilerek ortak amaçlar etrafında birleştirilmesi bugünkü ve yarınki sorunlarımızın çözümünde büyük yarar sağlayacaktır. Gençlik terimi, yansıttığı dinamizm ve potansiyelle, tüm dünyada kalkınma ve gelişme kavramlarıyla birlikte kullanılmaktadır. Gençler, toplumlarını geleceğe taşıyacak aktörler olarak değerlendirilmektedirler. Türkiye’de 15-24 yaş aralığında 12 milyon genç bulunuyor. Bu oran ülke nüfusunun %20’sini oluşturuyor. Dünya genelinde bu yaş aralığındaki genç nüfus oranı %15’in üstüne çıktığında “demografik fırsat penceresi” denilen bir olgudan bahsedilmektedir. Demografik fırsat penceresi genelde her ülkenin ancak bir defa yaşayabileceği çok önemli bir aşamaya tekabül etmektedir. Türkiye’nin sahip olduğu genç nüfustan kaynaklanan demografik fırsat penceresini doğru yönlendirmesi, ülkemizin gelecek hedeflerine ulaşması, demokratik ve barışçıl bir gelecekte yaşaması için önkoşulu olarak görülebilmektedir.

Bu fırsatı iyi değerlendirebilmek için “kendi geleceklerini şekillendirmeleri yönünde gençlere olanaklar sağlamak” gerekmektedir. Gençler için gençlerle yapılan sosyal, kültürel, eğitsel vb. içerikli etkinliklerin birer araç olarak kullanıldığı faaliyetler, gençlerin katılımını ve sosyal kabullerini artırmak, gençlerin toplumdaki

özerkliklerini sağlamaya yönelik kişisel ve sosyal gelişimlerini desteklemek ve böylece kendilerini gerçekleştirmelerini sağlamak açısından oldukça önemli görülmektedir.

Günümüzde yaşanan hızlı değişim sürecinin aile ve toplum içi kültürel ve sosyal ilişkilere olumsuz etkisi görülürken iletişim olanaklarındaki artış ve sivil toplum kuruluşlarının gelişmesi ise gençlerin kendileri ile ilgili taleplerini ifade edebilmeleri açısından olumlu gelişmeler olarak görülebilir. Gençlerin aileleriyle ve toplumla iletişimlerini daha sağlıklı hale getirecek özgüvenlerini geliştirecek, yaşadıkları topluma aidiyet duygusu ve duyarlılıklarını artıracak, karar alma süreçlerine katılımlarını sağlayacak tedbirlerin alınması için tüm paydaşların görev üstlenmesi gerekmektedir.

Bu noktada kendini sorumlu hisseden ve bir fark yaratmaya çalışan, bu farkı gençlere ulaşıp gelecek günler için tasarlayan Genç Hayat Vakfı, nezdinde Genç Hayat Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Beyza Zapsu başta olmak üzere Proje Koordinatörü Aslı Şüküroğlu, Proje Asistanı Cenk Öz'e, katılımcı tüm Öğretmenler, öğrenciler ve paydaşlarımıza teşekkürlerimizi sunuyoruz.

“Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda” Projesi ile katılımcı gençlerimiz toplumsal cinsiyet eşitliği, insan hakları ve şiddetsiz iletişim ile ilgili farkındalıklarını artırdılar, toplumsal bir sorun ile ilgilendiler, soruna çözüm önerisi geliştirdiler ve hayallerini paylaştılar. Pasif izleyici olmaktan çıkıp “aktif rol alıcı” konuma geçtiler. Toplumsal cinsiyet eşitliğiyle şiddetsiz iletişim vurgusu yapan kısa film çalışmaları ve posterler hazırlandılar. Böylelikle inisiyatif alıp küçük adımlarla geleceğin inşasında önemli bir rol üstlenebileceklerine ve bir fark yaratabileceklerine yönelik hedefe kavuştular.

Gençlik çalışmaları sürecinde gençler ve kurumlar arasındaki işbirliği, gençlerin özgüvenlerini artırmıştır. Bununla beraber, gençlerin yürüttüğü projelerin önemli ulusal ve uluslararası işbirlikleriyle hayata geçmesi, il düzeyinde farklı kurumlarla beraber çalışmayı içermesi, genç kadın ve erkeklerin kendilerini ve yaptıkları işi çevrelerine kabul ettirmelerini ayrıca saygı görmelerini sağlamaktadır. Bu çalışmalarla beraber ailelerinin kendilerine bakışlarında olumlu bir değişim yaşandığını duymak doğru yolda ilerlendiğini göstermektedir.

Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk, “en büyük eserim” dediği, Türkiye Cumhuriyeti’ni Türk gençliğine emanet etmiştir. Bu, Atatürk’ün Türk gençliğine ne kadar önem verdiğinin en büyük göstergesidir. Çarenin geçlikte ve genç fikirlerde olduğunu görmüş, çağdaş zihniyetle yetiyecek kuşakların gelecekte eserini daha da geliştireceğine, onu her türlü tehlikeden koruyacağına inanmıştır. Gençler, Türkiye’de değişimin en önemli taşıyıcısı olarak kendilerine daha fazla fırsat ve imkân sunulduğu takdirde, yeni çağın sunduğu geniş vizyon ve enerji ile toplumsal değişime çok güçlü katkılar sunabileceklerini göstermektedirler.

UĞUR GÜLDERER

Genç Hayat Vakfı
Genel Müdür

GENÇ HAYAT VAKFI OLARAK GENÇLERİN GÖRÜNÜR OLDUĞU VE KENDİLERİNİ İFADE EDEBİLDİKLERİ ÇALIŞMALAR YÜRÜTÜYÖRÜZ. HEDEFİMİZ GENÇLERİN SORUN VE İHTİYAÇLARININ FARKEDİLİR OLMASI VE BUNLARA ÇÖZÜM ÜRETİLMESİDİR. Bu doğrultuda gencin hayatı boyunca iletişimde olduğu herkesle -ebeveynler, öğretmenler, Bakanlıklar, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, üniversiteler, belediyeler- projeler ve eğitimler gerçekleştiriyoruz. Böylece yaptığımız tüm eğitim ve proje çalışmalarında gençlere kendilerini ifade etme kanalları açıp, onların hayata aktif olarak katılımlarını destekliyoruz.

Hedeflerimiz doğrultusunda 2013 Şubat ayında başladığımız; İstanbul Kalkınma Ajansı desteği, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü ortaklığı ile yürüttüğümüz Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda projemizi tamamladık. Projenin ana konuları olan toplumsal cinsiyet eşitliği, şiddetsiz iletişim ve barış dili konularının okullarda uygulanmasının ve yaygınlaştırılmasının önemini anlattığımız bu kitap, projenin bir model olması hedefiyle hazırlandı. Alanında uzman kişilerin görüşlerinin de yer aldığı kitapta, ortalama bir yıl boyunca gençler, öğretmenler ve gençlik çalışanları ile yürüttüğümüz çalışmalar ekseninde gençlerin hayatlarındaki toplumsal cinsiyet eşitliği ve barış dilinin yerine değindik.

Liseli gençleri merkeze alarak yürüttüğümüz projemizde ilk adımımız, gençlere değen tüm kesimlere, toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim üzerine eğitimler vermek oldu. Anadolu Lisesi, Anadolu Öğretmen Lisesi, Endüstri Meslek Lisesi, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi, İmam Hatip Lisesi, Ticaret Meslek Lisesi, Kız Teknik Meslek Lisesi, Çok Programlı Lise türlerinden seçilen 30 liseden 88 öğretmene 4 tam günlük eğitim verildi. Eğitimlerde interaktif ve katılımcı eğitim metotları kullanıldı. Ayrıca öğretmenlere aldıkları eğitimlerin içeriklerini deneyimleme imkanı tanındı. Öğretmenler 1,5 ay boyunca öğrencileri ile eğitim sonunda dağıtılan eğitim uygulama el kitabı üzerinden çalıştılar. “Toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim” üzerine konusunda uzman bir eğitmen ekibi tarafından oluşturulan eğitim içeriklerin, interaktif, özgün, kolay uygulanabilir ve kolay aktarılabilir olması projenin sürdürülebilirliği aşamasında en

çok dikkat ettiğimiz nokta oldu. Bu sebeple her eğitim içeriği detaylı ve titiz bir çalışma sonucunda ortaya çıktı.

Projede formal olmayan eğitim tekniklerinin kullanılmasının öğrencilerin katılımını ve devamlılığını olumlu yönde etkilediğini gözlemledik. Öğrenciler, onların aktif katılımlarını sağlayan, onlara söz hakkı veren ve dinleyen bu yaklaşımın kendileri için çok verimli olduğu geri bildirimlerinde bulundular. Bunun yanında öğretmenler de farklı çalışmalara katılmanın kendilerini geliştirdiğini dile getirdi. Bu sebeple hem öğretmen eğitiminin hem de okullarda öğrencileriyle yaptıkları çalışmaların kendilerine artı değer kattığını belirttiler.

Liseli gençlere rehberlik etmeleri için İstanbul genelinden 60 gönüllü üniversiteli gençle bir araya geldiğimiz eğitimde, liseli gençlerle kısa film ve poster hazırlama atölyelerine yönelik olarak, hem gençlik çalışmaları alanından hem de film sektöründen profesyonel isimlerle üniversiteli gençleri bir araya getirdik. 2 farklı tarihte gerçekleşen 4 günlük eğitimde toplam 8 eğitmen görev aldı. Eğitimlerde hem gençlerle toplumsal cinsiyet eşitliği çalışma yöntemleri hem de kısa film hazırlama ve poster hazırlama teknikleri üzerine çalışıldı. Her gönüllüye kamera kullanımı tek tek uygulamalı olarak anlatıldı. Eğitimin sonunda 60 gönüllü üniversite öğrencisi atölye ve saha çalışmaları için liseli gençlerle bir araya geldi. Liseli gençler, üniversiteli gençlerin ve öğretmenlerinin desteğiyle aldıkları eğitimlerin ışığında kendilerinde açığa çıkanları çevrelerindeki herkesle paylaştılar. Mahallelerinde, okullarında, evlerinde çalışmalar yaparak, öğrendiklerini hayatlarına geçirdiler. Gençlerin öğrendiklerini yaratıcı birer sanata dönüştürdükleri 19 liseden 24 kısa film, 10 liseden 18 poster işte böyle bir sürecin tamamlanmasında ortaya çıktı.

Projenin bizler için çok önemli bir ayağı da, proje kapsamındaki 10 ilçedeki belediyenin Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü, Gençlik Merkezi, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Bilgi Evleri müdürlüklerinin ve İstanbul Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'nün gençlerle çalışan personeli ve idarecileri ile gerçekleştirdiğimiz eğitimler oldu. Eğitimde, gençlerle toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim temelinde iletişime geçme ve hizmet sağlama, bilgi ve beceri isteğinin artırılması konularında çalışmalar yapıldı. Bu çalışmaların, belediyelerin eğitim çalışmalarına nasıl dahil edilebileceğinin planlamasına ve stratejinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar da gerçekleştirildi. Eğitimin sonunda her belediye çalışmalarında sürekli olarak kullanabilecekleri kazanımlar elde ettiklerini belirttiler.

Hedef kitle olarak belirlediğimiz yaş aralığında ve bu yaş aralığının iletişimde olduğu herkesle toplumsal cinsiyet eşitliği ve barış dili konularında bugüne kadar en kapsamlı çalışmayı hayata geçirdik. Bu model çalışmamızı anlattığımız kitabımızın başka çalışmalara ilham verici olmasını umuyoruz. Toplumsal cinsiyet eşitliği ve barış dili konularının okullarda uygulanması ve yaygınlaşması hedefiyle, çalışmalarımız artarak devam edecektir.

ASLI ŞÜKÜROĞLU - CENK ÖZ

Genç Hayat Vakfı
Proje Ekibi

GENÇLER İŞBAŞINDA: EŞİTLİK İÇERİDE, ŞİDDET DIŞARIDA PROJESİ İSTANBUL'DAKİ 10 FARKLI İLÇEDE 27 FARKLI LİSEDE HAYATA GEÇEN ÇOK KATMANLI, GENİŞ KATILIMLI BİR PROJE OLDU.

Gençleri merkeze alarak onlara değen herkesle bir arada çalışmaya çalıştık. İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nün ortaklığıyla

belirlenen okullardan gelen öğretmenlerle yine bir okul ortamında bir araya geldik. Yıldız Teknik Üniversitesi Tarihi Yarımada Eğitim ve Araştırma Merkezi'nin dersliklerinde projeye katılan öğretmenlerle sekiz gün boyunca toplumsal cinsiyet eşitliği ve barış dili konuştuk. Üşüdük, ısındık, zıpladık, çizdik, konuştuk, sorguladık, sorduk, çözüm ürettik ve fark ettik. Katılımcı öğretmenlerden birisinin söylediği söz önemliydi; “artık temizlik koluna sadece kız öğrencilerden seçmeyeceğim”. Sekiz günün sonunda okullarına dönen öğretmenler ile düzenli olarak iletişimde olup, olabildiğince sık okul ziyaretleri yaparak onları destekledik. Eğitimlerin sonuna gelindiğinde gençlerin heyecanı doruktaydı.

Gençlere hayalinizdeki dünyayı çizin ve çekin dedik. Hayalinizdeki toplumsal cinsiyet eşitliğinin, barış dilinin olduğu dünyayı bize gösterin dedik.

Çok zorlandılar. Öğretmenleriyle yaptıkları on haftalık çalışmanın üstüne her şey çok kolay olacak diye düşünmüştük ama öyle olmadı. Olumsuzluğu göstermeden olumluyu anlatamadılar haftalarca. Olumsuzluğu düşünmeden hayal kuramadılar. Şiddet görmüş bir kadın çizip, üzerine çarpı işareti koymak; sonra istedikleri dünyayı çizmek daha kolay geldi. Sakince bekleyip hayal kurmalarını istedik. Bu süreçte gençlerle birlikte gönüllü olarak çalışan üniversiteli gençlerden de aynısını yapmalarını rica ettik. Sonunda hayallerindeki dünyayı çizip, senaryosunu yazdılar. Gerçekleşmesini istedikleri hayalleri kurgulamaya başladılar. İki ay boyunca gönüllü üniversiteli danışmanları ile birlikte poster hazırlamayı, kısa film senaryosu yazmayı ve onu çekmeyi öğrendiler. Öğretmenleri ile on hafta boyunca informal eğitim teknikleri ile deneyimledikleri, konuşup, düşündükleri konuları kendi anladıkları gibi bize anlattılar.

Ortaya çıkan posterler ve kısa filmler bu özverili çabanın sonucunda bize ulaştı. Emeği geçen herkesin eline sağlık. Proje ekibi olarak biz de bu çalışmaları ve gençlerin hayallerini, ilçe belediyeleri gençlik çalışanları, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü çalışanlarıyla verdiğimiz eğitimlerde; üniversiteler ve merak eden sivil toplum kuruluşlarıyla da “Eşitlik İçeri Şiddet Dışarı Konferansı” aracılığıyla paylaştık. Hala paylaşmaya devam ediyoruz, sosyal medya adresimizden takip edebilirsiniz.

Koşulsuz şartsız hayal kurmanın zorluğunu gençlerle birlikte yaşadık, çözümlerine birlikte kafa yorduk. Kitapta projenin nasıl hayata geçtiğini ve gençlerin hayallerini kurduğu dünyayı görebilirsiniz. Bu çalışmaları sizlerle paylaştığımız için mutluyuz, umarız sizler de okurken ve izlerken aynı şekilde keyif alırsınız.

TEŞEKKÜRLER...

Projenin İstanbul'daki otuz okulda hayata geçmesi için gerekli izinleri sağlayan
İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü'ne,

Okullarda proje uygulamasına destek vererek kolaylaştırıcılık sağlayan okul
müdürlerine,

Proje ekibinin bir parçası olan ve okullarında uygulama yapan tüm öğretmenlere,

Projenin çekirdeği olan gençlere,

Projede liseli gençlerle çalışan üniversiteli gönüllülere,

Proje eğitimlerine,

Proje danışmanlarına,

Projeye katılan İlçe Belediyelerine,

İstanbul Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü çalışanlarına,

Projenin görsel tasarım ekibine,

Proje açılış lansmanında ev sahipliği yapan Rixos Pera İstanbul'a,

Öğretmen eğitiminde sekiz gün boyunca proje ekibine ev sahipliği yapan Yıldız Teknik
Üniversitesi İstanbul Tarihi Yarımada Uygulama ve Araştırma Merkezi'ne,

Gençlerle bir araya gelerek onların çalışmalarını ve kazanımlarını dinleyen sivil toplum
kuruluşlarına,

Eşitlik İçeri, Şiddet Dışarı Konferansı'na ev sahipliği yapan Yıldız Teknik Üniversitesi
Davutpaşa Kongre Merkezi çalışanlarına,

Konferansa katılarak projeye destek veren tüm konuşmacılara,

Bu güzel projenin hayata geçmesine destek olan Genç Hayat Vakfı çalışanlarına,

Proje süresince gerçekleştirdiğimiz tüm çalışmalara katkı sağlayan, emeği geçen
herkese teşekkürlerimizi sunarız.

TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ VE BARIŞ DİLİ

Projenin Tanımı

GENÇLER İŞBAŞINDA: EŞİTLİK İÇERİDE, ŞİDDET DIŞARIDA PROJESİ gençlerin toplumsal cinsiyet eşitliğine ve şiddetsiz iletişime yönelik bilgi ve beceri geliştirmeleri ve öğrendiklerini kendi hayatlarında uygulamaları amacıyla Genç Hayat Vakfı tarafından geliştirilip ve hayata geçirildi.

Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda projesi, İstanbul Kalkınma Ajansı “Çocukların ve Gençlerin Girişimcilik, Beceri ve Geleceklerini Destekleme Mali Destek Programı” kapsamında desteklenen, İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü ortaklığında yürütülen bir gençlik projesidir.

Projenin temeli Genç Hayat Vakfı’nın 2011 yılında gerçekleştirdiği İstanbul Liseli Profili araştırmasının verilerine dayanmaktadır. Bu veriler, liselerde, şiddetsiz iletişim ve toplumsal cinsiyet eşitliği çalışmanın önemini bize göstermiştir. Gençler arasında şiddetin normalleşmesi ve bunu doğal karşılıyor olmaları ve şiddetin sadece fiziksel olduğu, sözlü ve psikolojik şiddetin de bir şiddet yolu olduğuna dair bilgilerinin olmaması okullarda buna yönelik çalışma yapmanın önemli olduğunu gösterdi. Bu sebeple gençlerle çalışan kurumlara şiddetsiz iletişim ve toplumsal cinsiyet eşitliği üzerine eğitim vermek bu kurumlarda şiddetsiz iletişim ve toplumsal cinsiyet eşitliği kültürünü yerleştirmek ve geliştirmek projenin sürdürülebilirliği açısından büyük önem taşımaktadır.

Proje kapsamında İstanbul’daki 10 ilçeden 27 lisede proje faaliyetleri gerçekleştirildi. Proje kapsamında seçilen okullar İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile ortaklaşa belirlendi. Okulların durumuna göre ilçeler belirlendi. Proje kapsamında farklı lise türlerinde çalışıldı. Çalışma yürütülen liselerde öğretmenlerin, kız ve erkek öğrenci dağılımına dikkat etmesi söylendi ve öğrenci sayıları takip edildi. Sadece erkek öğrencilerin olduğu okullar şiddet ve toplumsal cinsiyet konularının araştırılması için özellikle eklendi. Çalışmalar 9, 10 ve 11. sınıflarla yürütüldü. Öğretmenler proje kapsamında aldıkları eğitimlerden yararlandıklarını ve bu kadar interaktif, katılımcı ve deneyimleyerek öğrenme tekniklerine dayanan eğitim uygulamalarına katılmanın onlar için de ön açıcı olduğunu dile getirdiler.

27 liseden 1883 öğrenci, toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim üzerine Genç Hayat Vakfı eğitimlerine katılan öğretmenlerinden 10 modülden oluşan ve 10 saat süren eğitim aldılar. Kısa film ve poster hazırlama konuları hakkında da 2 ay boyunca gönüllü üniversite öğrencilerinden okulda senaryo hazırlama, okul dışında uygulamalı 12 saat doğrudan eğitim alarak kısa film çektiler ve poster hazırladılar. Eğitimini tamamlayan 1883 genç, kendi okulundaki akranlarına hazırladıkları eğitim materyalleri yardımıyla projeyi aktardı. Proje bu sayede liselerde 3766 öğrenciye ulaşmış oldu.

15 Kasım 2012 – 15 Kasım 2013 tarihleri arasında uygulanan proje sonunda gençlerin toplumsal cinsiyet eşitliğinin olduğu ve şiddetin bir çözüm yolu olmaktan çıktığı bir dünya yaratabilmelerinin mümkün olduğuna inanmaları hedeflendi. Tüm bunların yanında gençlerin kendilerine güvenli, eleştiri becerisi gelişmiş, ekip olarak birlikte iş yapabilme becerisi gelişmiş bireylere dönüşmesi amaçlandı.

Projenin Uygulandığı İlçe ve Okullar

Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda projesi İstanbul'daki 10 ilçede 27 lisede yürütüldü.

Projenin Uygulandığı İlçeler	Projenin Uygulandığı Okullar
Bayrampaşa	Rıfat Canayakın Lisesi Sağmalcılar Anadolu Lisesi
Beyoğlu	Beyoğlu Anadolu İmam Hatip Lisesi Beyoğlu Ticaret Meslek Lisesi Kasımpaşa Çok Programlı Lisesi
Esenler	Atışalanı Lisesi Esenler Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi İbrahim Turhan Anadolu Lisesi
Fatih	Çapa Anadolu Öğretmen Lisesi Kadırga Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Pertevniyal Lisesi
Kağıthane	Gültepe Lisesi İHKİB Kağıthane Kız Teknik ve Meslek Lisesi
Küçükçekmece	Küçükçekmece Anadolu Lisesi Mustafa Barut Lisesi
Pendik	Alparslan Anadolu Lisesi Ercan Görür Lisesi Harmandere Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi
Sancaktepe	Samandıra Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Sancaktepe Anadolu Lisesi Yenidoğan Çok Programlı Lisesi
Sarıyer	Firuzan-Kemal Demironaran Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi Mustafa Kemal Anadolu Öğretmen Lisesi Yaşar Dedeman Lisesi
Sultangazi	Atatürk Lisesi Habibler Anadolu Lisesi Sultangazi Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi

Projenin Gerekeçesi

Genç Hayat Vakfı tarafından İstanbul’da yapılan ve Şubat 2012 tarihinde yayınlanan “Çocukların Ev İçinde Yaşadıkları Şiddet Araştırması”, gençlerin ergenlik öncesi dönemlerinde yaşadıkları şiddeti çarpıcı bir biçimde ortaya koymaktadır. Araştırma, 11-14 yaş grubuyla, Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı İstanbul’daki 47 ilköğretim okulunda, 440 öğrenci ile yapılmıştır. Katılımcılardan %79,54’ü son bir yıl içinde ev içi şiddete tanıklık ettiğini, %67,9’u en az bir kez ev içinde duygusal şiddet gördüğünü, %63’ü en az bir kez ev içinde fiziksel şiddet yaşadığını belirtmiştir. Rapor, İstanbul’da yaşayan ve gençlik dönemine adım atmakta olan çocukların ev içinde gördükleri şiddet türlerinin başında duygusal şiddetin, fiziksel şiddetin ve ihmal edilme yaşantısının bulunduğu ortaya koymaktadır. Sadece birkaç yıl sonra gençlik dönemine girecek olan çocuklarda şiddet algısının ve etkisinin devam edeceği beklenmektedir. Çocuklara ve gençlere yönelik şiddeti önleyici sürdürülebilir programların ve çalışmaların daha sağlıklı, beceri ve yetkinlikleri sürekli gelişen genç bireyler için bir ihtiyaç olduğu görülmektedir.

Genç Hayat Vakfı’nın 2011 yılında, İstanbul’daki 21 farklı okuldan 2100 liseli öğrenciyle gerçekleştirdiği İstanbul Liseli Profili Araştırması, gençlerin şiddet ile ilgili deneyimlerini kapsayan sonuçları da içermektedir. Araştırmaya katılan gençlerin %55,9’u şiddetin gençler arasında yaygın bir davranış olduğunu dile getirmiştir. Araştırma sırasında, erkeklerin %13,5’i ailesi tarafından fiziksel şiddet uygulanan arkadaşları olduğunu söylerken, bu oran kadınlarda %14,2’ye yükselmektedir. Genç erkeklerin %20,5’i ailesi tarafından hakaret, küfür, tehdit gibi psikolojik şiddete maruz kalan arkadaşları olduğunu belirtirken bu oran genç kadınlarda %25,1’e çıkmaktadır. Araştırma kapsamında şiddetle ilgili sorularda erkeklerin “evet” yüzdeleri daha fazla çıkmaktayken, sadece aile ile ilgili şiddet sorularında kadınların “evet” yanıtı yüzdesinin daha fazla çıkmış olması anlamlıdır.

İstanbul sahasında yapılan bu araştırmalar göstermektedir ki şiddeti yaşama durumu gençler arasında hem kendi davranışları hem de aile arasında yaygın bir durumdur. Gençlerin şiddet ile ilgili bakış açılarını değiştirmek, onların üzerindeki yıkıcı etkilerini azaltmak ve şiddetin nesliler arası geçişini önleme sürecine katkı sağlamak için gençlerin ve ailelerinin bu konularda desteklenmeye ihtiyaçları vardır.

Araştırmanın ele aldığı konulardan biri de gençlerin toplumsal cinsiyet ile ilgili algılarıdır. Örneğin; “aileler kız öğrenciler üzerinde erkek öğrencilere oranla daha fazla baskı kurarlar.” ifadesine gençlerin %60,3’ü katıldığını belirtmektedir. Aileler ve yaşadıkları toplumun algısı nedeniyle gençlerde de toplumsal cinsiyet algısının öğrenilen bir süreç olarak pekiştiği görülmektedir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği durumu genç kadınların toplumsal, sosyal ve ekonomik katılımlarını da etkilemektedir.

Görüldüğü gibi İstanbul’da gençlerle yapılan araştırmalar ve çalışmalar, gençlerin şiddet, toplumsal cinsiyet ile ilgili bilgilendirme-desteklenme ihtiyacı içinde olduklarını ve bu ihtiyacın giderilmemesinin gençler için bir sorun olduğunu göstermektedir.

Gençlerin toplumsal cinsiyet eşitliğini ve şiddetin önlemesi konularını içselleştirmeleri için onlara özgün ve yaygın eğitim alanında hizmet sağlayan personelin de konuyla

ilgili yeni yaklaşımlar ve gençlere yaklaşım tarzları açısından desteklenmeleri gerekmektedir. Bu bağlamda, ortaöğrenim kurumundaki öğretmenler, belediyelerin gençlere yönelik hizmet sunan eğitim, kültür ve sosyal hizmet birimleri ile İstanbul Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'nün personelinin desteklenmesi gerekliliği proje kapsamında bir ihtiyaç olarak ele alınmıştır.

Projenin Amacı

- Gençlerin toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim eğitimleri almaları
- Gençlerin özgüvenlerinin ve toplumsal katılımlarının artırılması için çeşitli sanatsal ve kurum ziyaretlerine dayalı faaliyetler geliştirilmesi
- Gençlerle yakından çalışmakta olan öğretmenler, belediye ve kamudaki gençlik çalışanlarının da toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim temelinde gençlerle ilişki kurma ve onlara hizmet sağlama bilgi, beceri ve isteğinin artırılması
- İstanbul İl Milli Eğitim Müdürlüğü desteği ile proje eğitim ve uygulama çalışmalarının sürdürülebilirliğinin sağlanması

Projenin Kazanımları

- Gençlerin toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişime dayalı davranış biçimi geliştirmeleri
- Gençlerdeki özgüven ve gönüllülük duygularının güçlenmesi
- Gençlerin toplumsal katılımlarının artması
- Gençlerin kısa film ve poster oluşturma gibi sanatsal faaliyetlerle kendilerini ifade etmeleri

Akademik Çerçeve

Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda projesi kapsamında uluslararası bir konuşmacının da yer aldığı “toplumsal cinsiyet eşitliği, şiddetsiz iletişim ve gençlik” konferansı gerçekleştirildi.

Genç Hayat Vakfı’nın daha önce gerçekleştirdiği araştırma ve projelere dayanan deneyimleri ve bu projeden edinilen deneyimin paylaşılarak konuyla ilgili genel çerçevenin gözden geçirildiği, toplumsal cinsiyet eşitliği, şiddet ve gençlik temalarının kesişim alanlarında yeni bakış açılarının ve tartışmaların gündeme getirildiği konuşmalar yapıldı. Konuşmaların ardından, kavramsal çerçeve ve tartışmalardan sonra gençler arasında toplumsal cinsiyet eşitliği algısı ve şiddetle ilgili konularda yapılmış çalışmalar katılımcılarla paylaşıldı.

Konferansa konuşmacı olarak konusunda uzman kişiler katıldılar:

“**Gençler ve Şiddet**” oturumuna Prof. Dr. Yankı Yazgan, Şiddetsiz İletişim Uzmanı Armin Torbecke ve Yrd. Doç Dr. Ayten Zara katıldı. “**Gençler ve Toplumsal Cinsiyet**” başlıklı oturuma Doç. Dr. Kenan Çayır ve Doç. Dr. Demet Lüküslü katıldı.

Aşağıda yer alan metinler, Eşitlik İçeri, Şiddet Dışarı Konferansı’na katılan akademisyenlerin konuşmalarından derlenerek hazırlandı.

BEYNİN ŞİDDETSİZ BİR TOPLUM İÇİN YAPABİLECEKLERİ*

PROF. DR. YANKI YAZGAN

Şiddete olan eğilim, insan beyninin gelişimiyle bağlantılıdır. Özellikle gençlik döneminde yaşanan dönüşümle ilgili olarak beynin gelişimine baktığımızda, şiddete olan eğilimimizi de anlamak mümkün olacaktır. Şiddet ya da benzeri konuları psikoloji ve psikiyatri perspektifi ile ele aldığımızda, bir durumu anlaşılır kılmaya çalışmaktayız, bu anlama ve açıklama çabası şiddete anlayış gösterme yönünde değerlendirilmemelidir.

Hiç bir koşulda güçlünün güçsüze uyguladığı şiddete anlayış göstermek mümkün değildir. Bu noktada, değerlendirmelerimizin amacının şiddetin etkisini azaltma ve herkeste olan eğilimleri denetlemenin yollarını arayıp bulmak olduğunu belirtmeliyiz.

Şiddet, öfke, haksızlık ve adaletsizlik arasında birçok bağlantı bulunuyor. Öfke ve haksızlığa karşı olan tepkimizin, uygun bir şekilde ele alınmadığında şiddete evrilmesi çok kolaydır. Bunun bir nedeni, çocukluktan itibaren içinde büyüdüğümüz ortamda şiddetin bir ilişki biçimi olarak yer ederek toplumsal bir alışkanlık haline gelmesidir. Bu durum, şiddetin bir refleks gibi otomatik (denetimsiz) olarak devreye girmesini kolaylaştırmaktadır.

Gençlerin şiddetle ilgili kavrayışlarına beynin çalışması açısından baktığımızda, acaba beynimizin ürettiği otomatik şiddete dönük yanıtları nasıl denetim ve kontrol altına alabileceğimizi bir parça düşünmeliyiz. Bu otomatik eğilimimizi nasıl kontrol edeceğiz? İnsan beyni çocukluğundan, doğumundan itibaren milyonlarca hücreyle dünyaya geliyor ve bu milyonlarca hücrenin zaman içerisinde bir yandan çoğalırken diğer yandan yaşanan deneyimlerle sadece bazıları varlıklarını sürdürüyor; kullanılmayanlar ise kaybolup gidiyor. Dolayısıyla beyin hücrelerinin gelişimi sürekli yeni hücrelerin doğduğu, eski hücrelerin kaybolduğu, kullanılanların ise daha güçlü bir şekilde birbirine kenetlendiği bir ağ şeklinde devam ederek varlıklarını sürdürdükleri bir düzen içinde olmaktadır. Bu sürecin en kritik zamanlarının yaşamımızın 0-18 yaş arasındaki dönemi olduğunu biliyoruz.

Örneğin, beyin dokusunda anne çocuk ilişkisinin en yoğun olduğu ilk iki yıldaki fotoğraflarımıza baktığımızda kafamızın boyutunun vücuda göre büyük ve beyin dokumuzun oldukça zengin olduğunu söyleyebiliriz. Yeni hücrelerin eklenmesinden ziyade var olan hücrelerden kalıcı olanlarının hangileri olacağı seçiliyor.

Gelişim yaşlarında şiddete meyil gösteren ve şiddete yatkın olan gençlerle ilgili çalışmalar gösteriyor ki, 0-4 yaş arasında özellikle anne-çocuk ve baba-çocuk ilişkisinde ya da aile içerisinde şiddetin egemen dil olduğu ortamlarda kötü muamele görme veya kötü muameleye tanık olma durumunda şiddet, bıraktığı duygusal izler ve zorlanmaya karşı organizmanın verdiği aşırı yanıtlarla kalıcı olmaktadır.

* Prof. Dr. Yankı Yazgan'ın 25.09.2013 tarihli Eşitlik İçeri, Şiddet Dışarı Konferansı'nda yaptığı sunumundan derlenmiştir.

İnsan beyninin iki ana çalışma tarzı vardır. Birisinde beyin ‘dinlenme’ halindedir. Örneğin gökyüzüne ‘boş boş’ bakma halimiz. Bu durumda beyinde genellikle kan akımı çok yavaşlar. Diğer yandan, büyük efor gerektiren durumlarda beyne giden kan akımı da artar. Beyinde bir bölge çalışıyorsa o bölge diğer bölgelere giden kan akımını kendine daha çok alır. İçimizden gelen refleksleri tutmak için çabaladığımızda beynin ön bölgesi aşırı derecede çalışmaktadır. Bu, otomobil kullanırken önünüze çıkan kediye görünce frene bastığınızdaki sarsıntının rahatsız ediciliği düzeyine gelebilir. Bu nedenle, çoğumuzun içimizden gelen refleksleri bastırmak, tutmak ve kontrol etmek yerine kendimizi salıvermek eğilimimiz vardır. Çünkü, bazen kendimizi denetlemek kolay değildir.

Şiddete eğilim özellikle küçük yaşlarda şiddeti doğuran ortamlarda yetişmiş ya da yaşamış kişilerde çok daha güçlü bir vaziyette ortaya çıkmıştır. Kendini kontrol etmek yani beynin ön bölgesinin aktifleştirmek oldukça zor olduğundan ötürü çoğumuz kolay olanı tercih ediyoruz. Şiddetin dışındaki bir dille iletişim kurmayı hem öğrenmek hem uygulamak zor olduğu ve zor geldiği ve beynimize fazladan yük bindirdiği için de bu işlemlerden olabildiğince uzak duruyoruz. Toplumsal, kültürel ve siyasal etkenler ayrıca önemli ölçüde etkileyicidir.

Bu fazladan zahmet kendini kontrol etmeyi başararak direnebilen, barışçı insanlara duyduğumuz saygıyı açıklayabilir. Toplumsal kahramanların çoğunun genellikle barışçı direniş yöntemleriyle kendi ideallerini, fikirlerini dünyaya kabul ettirmiş olduklarını akılda tutmamız gerekiyor.

Gençlerin özellikle de çocukların, öfke duygusunun sınırsız ve rastgele bir şekilde ifade edildiği, şiddetin kutsandığı ve kendinden olmayanın düşman görülmesinin yaygın olduğu toplumlarda hem suça hem şiddete çok daha çabuk bulaşabileceğini görüyoruz. Haksızlıklara karşı durma ve fikirlerini ortaya koyma ve söz söyleme özgürlüklerinin kısıtlı olduğu toplumlarda, haksızlığa duyulan öfkenin de kolayca şiddete evrilebileceğine tanık olmaktadır.

Gençlerin tam olgunlaşmamış beyin yapıları, öfkenin şiddete dönüşmesini önleyici olarak çok da yardımcı olmamaktadır. Bu nedenle gençler için sağlanan toplumsal ortamda, eğitim ve ailedeki yetiştirme tarzında başkasının varlığına ve haklarına karşı saygılı ve sabırlı olmayı öğretmenin ön planda olması bir tür zorunluluk olmaktadır.

Hız, gençlerin daha yatkın olduğu bir iletişim biçimidir. “Acele işe şeytan karışır”da olduğu gibi acele ettiğimizde istediğimiz yöne değil; otomatik olanın bizi provoke ettiği yöne doğru kayma eğilimimiz daha da artabilir. Eğer hareketlerimiz ve eylemlerimiz üzerindeki denetleme yetimizi artırmak istiyorsak bunun şiddet ya da öfkeyle ilgili çalışmalarla olması şart değil. Örneğin, bazen teste doğru cevap vermek, bir soruyu doğru yanıtlamak veya size verilen bir teklife doğru istediğiniz bir yanıt bulmakta olduğu gibi dürtülerin gerçekleşme eğilimini yavaşlatmak en etkin yöntem olabilir. Ne kadar yavaş hareket ederseniz, süreci ne kadar zamana yayabilirsiniz ve reflekslerinizi kontrol edebilirsiniz; aklınızın ve sağduyunuzun eylemlerinizi üzerindeki etkisini daha çok kullanabilirsiniz. Düşünceleriniz, eylemlerinizi ve duygularınız arasındaki dengeyi sağladığınızda öfke ve tepki şiddet dışındaki ifade yollarını tutabilir.

FARKLILIKLARIMIZLA BERABER NASIL ORTAK BİR YAŞAM KURARIZ?*

DOÇ. DR. KENAN ÇAYIR

“Toplumsal meseleler eğitimde nasıl ele alınabilir, daha barışçıl ve farklılıkların bir arada bulunduğu bir toplum nasıl oluşur?” konularında çalışan bir Toplum Bilimci ya da Sosyolog olarak, çalıştığım alanlardan biri de toplumsal cinsiyet. Toplumsal cinsiyetin, Türkiye’de en fazla ele alınan konulardan biri olmasına rağmen, en fazla başarısız olduğumuz alanlardan da biri olduğunu belirtmeliyim. Zira maalesef Türkiye’de hala kadına yönelik şiddet devam ediyor, kadınlar siyasal ve toplumsal alana eşit düzeyde katılabilme konusunda engellerle karşılaşılıyorlar. Ancak yine de Türkiye’nin kadın-erkek statüleri konusunda oldukça karmaşık bir ülke. Bu konuda Türkiye’nin modernleşme tarihinden kaynaklanan ilginç olgular mevcut.

Örneğin Türkiye’nin Batı’daki algısına bakmak için medyayı bir araç olarak ele alalım. Batı medyasındaki Türkiye, namus cinayetleriyle ele alınıyor. Dolayısıyla Türkiye’de, ciddi anlamda kadının toplumsal olarak geride durması gibi bir algı var. Türkiye’de bu kadar ciddi bir sorun varken diğer yandan kadınlara oy verebilme hakkının tanınmasının tarihine bakalım: 1934. Fransa’da bu tarih 1944 iken, İsviçre’de 1960. Almanya’ya baktığımız zaman, ilk kadın Başbakan’ın Türkiye’den 10 yıl sonra seçildiğini görüyoruz. Yani hem kadına şiddet var hem de Avrupa ülkelerinin bir çoğundan önce kadınların hak sahibi olması ve seçilmesi söz konusu. Dolayısıyla hem kadının ikincil bir konumda olması hem de Batı’dan önce hakların verilmesi gibi paradoksal bir durum var Türkiye’de. Bunun nedenlerini inceleyelim: Bizde kadın hep modernliği temsil eden bir unsur olarak görülmektedir. Ders kitaplarını incelediğimiz zaman, örneğin ev işlerine yardım eden, ütü yapan erkekler olduğunu görüyoruz. Fakat bu iyi örnekleri ders kitaplarından alıp hayata geçiremeyebiliriz. Kadının ya da erkeğin bu şekilde resmedilmesi, ille de toplum olarak bunlara inandığımız anlamına gelmiyor. Modernliği temsil eden kadın, bazen medyada, ders kitaplarında çok ileri düzeylerde temsil edilebiliyor. Ama öte yanda da kadınların yaşadıkları ayrımcılıklar devam ediyor. Dolayısıyla eşitlik yolunda atmamız gereken çok adım var.

Bu konuyu biraz daha derinleştirmekte fayda var. Düşünelim, eşitlik arttıkça şiddetin azalması gerekir. Fakat her zaman bu şekilde olmuyor maalesef. Türkiye’de farklı toplumsal gruplar birbirleriyle eşit olduklarını söylüyorlar. Örneğin başörtüsünü ele alalım. Başörtülü hakim ya da avukatlar erkeklerle yan yana olmaya başladıklarında asıl sorun başlıyor. Çünkü başörtülü kadın, belirli bir alana hapsedilmek isteniyor. Modern mesleklere talip olduğunda da sorun çıkıyor. Bir diğer düşünmemiz gereken konu da şu: Eşitlik diyoruz ama çoğu zaman eşitlikten ne kastettiğimizi anlamıyoruz. Toplumumuzda, eşitlik denince kadının erkek gibi olması; erkeğin kadın gibi olması anlaşılıyor ve eşitlik korkulan bir konuma geliyor. Örneğin köylerde, yaşı büyük kızlar

* Doç. Dr. Kenan Çayır’ın 25.09.2013 tarihli Eşitlik İçeri, Şiddet Dışarı Konferansı’nda yaptığı sunumundan derlenmiştir.

futbol oynamak isterse, “erkek gibiyim” diyor. Yani kızların erkek gibi olması sorun değil. Fakat erkeklerin kızlar gibi olması durumunda ise başka bir şey diyoruz. Çünkü hakim toplumsal norma göre kadın olmak değersizdir. Eşitlik demek, “aynısınız” anlamına gelmemektedir. Farklılıklarımızla beraber nasıl yaşadığımız temelinde düşündüğümüzde, kadının ve erkeğin bir insan ve potansiyel olarak önünün açılması demektir aslında eşitlik.

Hep Türkiye’de “kadınlık” konusuna değiniyoruz fakat diğer yandan, Türkiye’de çok ciddi bir “erkeklik” sorunu var. Türkiye toplumunda yerleşmiş kodlara baktığımız zaman, kadınlara ve erkeklere belirli roller atfedildiğini; bu rollerde en güçlü olanın da kadınlar olduğunu görüyoruz. Çalışan kadınlara bakalım. Hem dışarıda çalışıyor hem de evde çalışıyorlar. Önceden kadınlar, erkeklerle aynı rollere talip olurken; artık kadınların kendi farklılıklarını ön plana çıkardığını görüyoruz. Dolayısıyla kadınlar hem farklı, hem de eşit olmak istiyorlar. Bu noktada benim eşitlikten anladığım; kadınıyla, erkeğiyle, aile kurumlarıyla ve diğer kurumlarla barış içinde yaşayabileceğimiz bir toplum yaratmak.

GENÇLER VE TOPLUMSAL CİNSİYET*

DOÇ. DR. DEMET LÜKÜSLÜ

Giriş: Gençlik ve toplumsal cinsiyet üzerine odaklanmanın anlamı / önemi

Gençlik sosyolojisi alanında akademik çalışmalar yapan bir kişi olarak gençlik alanında araştırmaların yeterli olmadığından yakınıyorum, bunun eksikliğini çekiyorum. Bunu da sık sık dile getirdim, getiriyorum. Her ne kadar Türkiye’de gençlik üzerine yeterli sayıda ve kapsamlı çalışmalar bulmakta sorunlar yaşansa da özellikle 2000’li yıllardan itibaren bu yazının gelişmekte olduğunu ve tıpkı Genç Hayat Vakfı gibi bu konulara kafa yoran sivil toplum kurumlarının olduğunu belirtmek gerekir.

Akademik olarak gençlik ve toplumsal cinsiyet konularını harmanlayan literatürün eksikliği hissediliyor. Türkiye’de kadın çalışmaları alanı oldukça önemli çalışmalara imza atmışsa da konuya yaş ve kuşak boyutu üzerinden bakan araştırmaları bulmakta zorlanıyoruz. Oysa ki kadınlar arası da bir hiyerarşi var ve de kadınlar yaş aldıkça, evlenince ve çocuk sahibi olunca hiyerarşide yükseliyorlar. Bu sebeple, kadın olma hallerinin yaş ve kuşak üzerinden de analiz edilmesi önem kazanıyor. Aynı şekilde gençlik üzerine düşünenler için de toplumsal cinsiyet önemli bir nokta olarak karşımıza çıkıyor. Çünkü cinsiyete göre genç olmak farklılık gösteriyor. Tüm bu sebeplerden gençler ve toplumsal cinsiyet meselesine kafa yormanın çok önemli olduğunu düşünüyorum.

Ülkemizde genç olmak daha çok erkeklere özgüymüş gibi algılanıyor. Bugün genç olmak, genç gibi yaşamak belirli bir sınıfsal altyapıyı da gerektiriyor. Özellikle tüketim toplumu ile beraber tükettiğinde genç olduğunuz bir toplumda gençlik bir yandan yaştan bağımsızlaşırken, diğer yandan gençlik tüketim toplumunun sembolü haline geliyor. Ancak öte taraftan tüketim toplumunun bir parçası olamayan, tüketemeyen yoksul gençleri ise yok sayabiliyor.

Bu sebeple, genç olmanın dönemden döneme değişen sınıfsal bir boyutu olduğu gibi cinsiyet ile beraber alakalı bir yanı da var. Yoksul gençler kadın ya da erkek olsun kendilerini genç olarak hissetmekte, genç gibi yaşamakta zorluk çekerken, özellikle genç kadınlar için genç gibi yaşamak başta aileleri tarafından yasaklanabiliyor. Bu sebeple genç olmanın sadece orta sınıf gençlere ait bir imtiyaz mı olduğunu sorabileceğimiz gibi sadece erkeklere ait bir imtiyaz olup olmadığını da rahatlıkla sorabiliriz.

* Doç.Dr., Yeditepe Üniversitesi Sosyoloji Bölümü, dlukuslu@yeditepe.edu.tr

Tüm bu bahsettiğimiz sebeplerden dolayı cinsiyet ve gençlik üzerine düşünmek çok önemli. Oysa ki gençlik sosyolojisi içinde de bu konuda önemli boşluklar var. Cinsiyet çalışmalarını ve gençlik sosyolojisini harmanlayacak çalışmalara ihtiyaç duymaktayız.¹

İstanbul Liseli Profili Araştırması üzerinden gençlik ve toplumsal cinsiyet üzerine...

Bu sunumda Genç Hayat Vakfı için 2010-2011 öğretim yılı içerisinde yaptığımız *İstanbul Liseli Profili*² anketinin sonuçları üzerinde hep beraber toplumsal cinsiyet ve gençlik üzerine düşünmemizi istiyorum. *İstanbul Liseli Profili* anketini farklı lise profillerini ve bu lise profillerinin birbirinden farklılaşmalarını anlamak için gerçekleştirmiştik ancak aynı anket kadın ve erkek öğrenciler arasındaki farkları ve sosyalleşmede yaşadıkları farklılıkları da net bir şekilde görmemizi sağladı.

Sosyalleşme mekânı erkekler için ev dışı, kadınlar için ev

Sosyalleşmedeki bu farklar örneğin sosyalleşme mekânlarında karşımıza çıktı: Genç kadınlar için “ev” bir sosyalleşme mekânı olarak karşımıza çıkmaktadır. Erkekler için ise durum farklıdır, erkekler için sosyalleşme mekânı daha çok “evin dışı” olarak belirmektedir. Ankete katılan kadınlar “arkadaşlarıyla daha çok nerelerde toplanır ya da buluşursun?” sorusuna büyük oranla (%61,4) “bizim evde” ve arkadaşın evi (%54,8) şıkkını işaretleyerek yanıt vermişlerdir. Ev dışı alanlar söz konusu olduğunda “kafe” ve “alışveriş merkezi” kadınlara göreceli olarak “açık” mekanlar olarak belirirken, “mahalle” ve “internet kafe” daha çok erkek mekanları olarak dikkat çekmektedir.

Ailede gençten yapması beklenen veya sorumluluğunda olan görevlerdeki farklar

Gençlerin sosyalleşmesini, toplumun bir parçası olma hikâyelerini anlamanın ve cinsiyete göre kadın ve erkekler biçilen rollerin farklılaşıp farklılaşmadığını anlamanın bir başka iyi yolu da ankete katılan gençlere “ailenin genelde senden yapılması beklenen veya senin sorumluluğunda olan görevler nelerdir?” diye sorulmasıydı. Birden fazla şıkkı işaretleyebilecekleri bu soruda en çok işaretlenen şık ankete katılanların %86,4’ü tarafından işaretlenen (1759 kez) “derslerime çalışmam ve iyi bir öğrenci olmam” şıkkı idi. Ancak diğer verilen yanıtlar incelendiğinde cinsiyet farkları göze çarpmaktadır. Birden fazla şıkkın işaretlenebildiği bu soruda en popüler yanıt hem kadınlar hem de erkekler arasında “derslerime çalışmam ve iyi bir öğrenci olmam” yanıtıdır. Erkeklerin %88,2’si ve kadınların %91,8 gibi büyük bir oranı bu yanıtı vermişlerdir. Bu yanıtın ardından bu kadar büyük bir oranla işaretlenmese de “kendi odamı temiz tutmak” gelmektedir ancak bu yanıt kadınların %54’ü işaretlerken erkeklerin %38,8’i işaretlemiştir. Bu yanıtla beraber aslında ailede kadın ve erkek evlatlara yüklenen farklı görev ve sorumluluklar da ortaya çıkmaktadır. Kadınlar kendi

¹ Cinsiyet ve gençlik araştırmalarını harmanlamanın önemine dikkat çeken bir çalışma için bkz. Demet Lüküslü ve Kezban Çelik, “Sessiz ve Görünmez, ‘Genç’ ve ‘Kadın’: Ev Kızı”, *Toplum ve Bilim*, sayı: 112, 2008, s.101-118; Kezban Çelik ve Demet Lüküslü, “Spotlighting a Silent Category of Young Females: The Life Experiences of House Girls in Turkey”, *Youth @ Society*, 44(1), 2012, s. 28-48.

² Bkz. Genç Hayat Vakfı, *İstanbul Liseli Profili. Eğitim, Aile, Sosyal Çevre, Medya ve Gençlik Halleri*, İstanbul, Genç Hayat Yayınları, 2011.

odalarını temiz tutma sorumluluğunu daha fazla hissederlerken, erkekler aynı derecede hissetmemektedirler. Bu durum “günlük ev işlerini yapmak/yardımcı olmak” ve “yemek yapmak/yardımcı olmak” şıklarına verilen yanıtlar cinsiyete göre değerlendirildiğinde daha açıkça ortaya çıkmaktadır. “Günlük ev işlerini yapmak/ yardımcı olmak” yanıtı kadınların %41,8’i tarafından işaretlenirken, bu oran erkeklerde sadece %10,5’tir. “Yemek yapmak/yardımcı olmak” yanıtı ise kadın öğrencilerin %25,2’si tarafından işaretlenmişken bu oran erkeklerde sadece %3,8’dir.

Öyle görünmektedir ki ailede ev içindeki işler kız evlatların sorumluluğu olarak tanımlanırken, ev dışı işler ise erkek evlatların sorumluluğu olarak görülmektedir. “Ev alışverişi yapmak/ yardımcı olmak” şikkını erkeklerin %14,7’si işaretlerken bu oran kadınlarda %7,4’e inmektedir. “Çalışıp para kazanmak” şikkını ise erkeklerin %5,3’ü işaretlerken, bu oran kadınlarda %1,5’e düşmektedir.

Ağabeylik/ablalık

Örneğin, her ne kadar gençlerin önemli bir oranı “ailede abinin görevi küçük kardeşlerini kollamaktır” ifadesine katılsa da kadın ve erkekler arasında farklılıklar vardır. Erkeklerin %26,2’si ifadeye tamamen katıldıklarını, %42,7’si katıldıklarını belirtmişler, toplamda erkeklerin %68,9’u katıldıklarını belirtmişlerdir. Kadın katılımcıların ise %18,6’sı tamamen katıldıklarını, %36,2’si katıldıklarını belirtmişler, toplamda kadınların %54,8’i katıldıklarını belirtmişlerdir.

“Ailede ablalar ev işlerine yardımcı olur, küçük kardeşlerine bakarlar” ifadesine ise yine erkeklerin kadınlara oranla daha fazla katıldıkları ve ailedeki geleneksel kadın-erkek iş bölümünü kadınlara göre daha fazla onayladıkları görülür. İfadeye kesinlikle katılmadıklarını belirten kadınların oranı %12,2, katılmadıklarını belirtenlerin oranı %34’tür ve toplamda %46,2’si ifadeye katılmamaktadır. İfadeye tamamen katıldığını belirtenler %14,6, katıldığını belirtenler ise %28,7’dir ve toplamda katıldığını belirtenler an kadınların oranı ise %43,3’tür. İfadeye tamamen katıldığını belirten erkeklerin oranı ise %20,2, katıldıklarını belirtenler %32,3’tür. Erkekler arasında ifadeye katılanlar toplamda %53,3 iken bu oranın kadınlarda %43,3 olması çarpıcıdır.

“Aileler kız çocukları üzerinde daha fazla baskı kurarlar”

“Aileler kız öğrenciler üzerinde erkek öğrencilere oranla daha fazla baskı kurarlar” ifadesine ise toplamda kadınların %69,1’i (%38,2 tamamen katılıyorum; %30,9 katılıyorum) katıldıklarını belirtirken, erkeklerin toplamda %54,5’i (%23,3 tamamen katılıyorum; %31,2 katılıyorum) katılmaktadır. Her ne kadar erkek ve kadınların çoğunluğu ifadeye katılıyor olsa da erkek ve kadın yüzdeleri arasındaki fark çarpıcıdır. Ayrıca erkekler arasında “bilmiyorum, fikrim yok” yanıtını veren erkeklerin %17,8 olduğunun da altının çizilmesi gerekir.

İstanbul Liseli Profili anketinin sonuçları ailenin gençler için koruyucu bir kurum olmanın yanında onlar üzerinde aynı zamanda baskı da kuran bir kurum olduğunu göstermektedir. Ayrıca aileler ataerkil cinsiyet rollerini tekrardan üretici bir rol oynamakta ve de genç kadın ve erkeklere farklı roller biçmektedir.

Gencin hayatında anne önemli rol oynarken, baba neredeyse yok

Ankete katılan gençlere “ailende en çok tartıştığın, çatıştığın kişinin kim olduğunu söyleyebilir misin?” diye de sorulmuş ve kendilerinden soruya tek yanıt vermeleri istenmiştir. Bu soruya verilen yanıtlardan en yüksek orana sahip olan yanıtın %24,1 ile “hiç kimseyle sorun yaşamıyorum” yanıtı olması dikkat çekicidir. Ancak bu soruya “annem” yanıtını verenlerin %15,4, “babam” yanıtını verenlerin %10,8 olduğunu göz önüne aldığımızda ailelerinde en çok ebeveynleriyle tartıştığını, çatıştığını söyleyenlerin oranı toplamda %26’ı bulmaktadır. Ayrıca büyük veya küçük kardeşlerle de tartışıldığı, çatışıldığı belirtilmektedir. Ağabeyim yanıtını verenlerin %7,4, küçük erkek kardeşim yanıtını verenlerin %10,1, küçük kız kardeşim yanıtını verenlerin %9,7 ve ablam yanıtını verenlerin %8,5 olduğu düşünüldüğünde büyük veya küçük kardeşlerle tartıştığını/çatıştığını belirtenler toplamda %35’i bulmaktadır. Büyükanne ve büyükbabayla tartışmanın ise çok sınırlı olarak yaşandığı görülmektedir. Büyükanne yanıtını verenler %0,7, büyükbaba yanıtını verenler ise %0,1’le sınırlı kalmaktadır. Ayrıca belirtmek gerekir ki her ne kadar soruda tek yanıt istenildiği için kayıp veri olarak nitelense de 83 genç (%5,7) tek şık seçmek yerine 2, 3 ve hatta 4 seçenek işaretlemişlerdir.

Ancak tam da ailede kiminle çatışma yaşandığının anlaşılmasında gençlerin ailede kimlerle iletişim halinde olduğu ve yaşadığı sorunları kimlerle paylaştığı sorusu önem kazanmaktadır. Bu soruların yanıtlarına bakıldığında ailede gençlerle iletişimin asıl olarak olmadığı ve babaların neredeyse bu tabloda hiç var olmadığı görülmektedir. Anket uygulanan gençlerin çok büyük bir çoğunluğunun anne ve babalarıyla aynı evde yaşamakta oldukları düşünüldüğünde babaların yokluğu konusuna özellikle eğilmek önemli gözükmektedir.³ Ankete katılan gençlere “boş vakitlerini en çok kiminle geçiriyorsun?” diye sorulmuş ve bu soruya kadınların %20,8’i ve erkeklerin %6,2’si “annem” yanıtını vermişlerdir. Aynı soruya erkeklerin sadece %2,8’i, kadınların ise sadece %0,7’si “babam” yanıtını vermişlerdir. Ayrıca ankete katılan liselilere “herhangi bir problemin veya sorunun olduğunda bu konuda en çok destek aldığın veya problemlerini paylaştığın kişi kimdir?” diye sorulmuş ve kendilerini en iyi anlayan kişiye 1, ondan sonrakilerine de önem sırasına göre 2 ve 3 numaraları vermeleri istenmiştir. Ankete katılan gençlerin %33,3’ü ilk sırada “annem” yanıtını verirken, bu soruya ilk sırada “babam” yanıtını verenler %4,7’dir.

Şiddetin gençlerin hayatlarının bir parçası olması: fiziksel vs. psikolojik şiddet

Ayrıca anket çerçevesinde gençlere ailede, okulda, sokakta deneyimledikleri şiddet üzerine de sorular sorulmuş, gençlerin gündelik hayatlarında şiddetin yeri anlaşılmasına çalışılmıştır. Bu makale aileye odaklanmakta olduğu için sadece ailede şiddet konusuna değinmekle yetinilecektir. Şiddetle bağlantılı sorularda erkekler okulda arkadaşlar arasında, ya da mahallede ya da sanal ortamda fiziksel ve psikolojik şiddete maruz

³ Genç Hayat Vakfı’nın yaptığı İstanbul Liseli Profili anketinden yola çıkarak Türkiye aile yapısının önemli bir sorunu olarak ailede babaların rolü konusuna dikkat çeken önemli bir gazete yazısı için bkz. Elif Şafak, “Babasız Çocuklar Ülkesi Türkiye”, Habertürk, 20 Kasım 2011, <http://www.haberturk.com/yazarlar/elif-safak/690057-babasiz-cocuklar-ulkesi-turkiye>.

kaldıklarını, bir şekilde şiddetle tanış olduklarını kadınlara göre daha yüksek yüzdelerle ifade ettikleri görülmektedir. Ancak bu konuda istisna konu ailedeki şiddet olduğunda ortaya çıkmaktadır. Her ne kadar erkek ve kadınların yanıtlarında yüzdesel olarak çok önemli farklar olmasa da diğer sorularda erkeklerin yüzdesi daha fazla iken ailede şiddet söz konusu olunca kadınların yüzdesinin daha yüksek oluşu dikkat çekicidir. “Ailesi tarafından fiziksel şiddete maruz kalan arkadaşın var mı?” sorusuna erkeklerin %13,5’i “evet” yanıtını verirken, bu oran kadınlarda %14,2’e yükselmektedir. “Ailesi tarafından psikolojik şiddete (hakaret, küfür, tehdit, vb) maruz kalan arkadaşın var mı?” sorusuna erkeklerin %20,5’i “evet” yanıtını verirken, bu oran kadınlarda %25,1’e çıkmaktadır.

Bu yanıtların bir kez de lise türlerine ve cinsiyete göre paralel olarak incelenmesi anlamlı olacaktır. “Ailesi tarafından fiziksel şiddete maruz kalan arkadaşın var mı?” sorusuna verilen yanıtlar incelendiğinde, özel lisede okumakta olan kadınlarda “evet” yanıtını verenler %4 iken bu oranın az sayıda kadın öğrencinin okuduğu fen lisesinde 26 kadın öğrenci arasından 6’sının evet demesiyle %23,1’i bulması dikkat çekicidir. Anadolu imam hatip liselerinde okuyan kadınların %20,5’i de “evet” yanıtını vermişlerdir.

“Ailesi tarafından psikolojik şiddete (hakaret, küfür, tehdit, vb.) maruz kalan arkadaşın var mı?” sorusuna ise özel lisede okuyanların %34’ü, fen lisesinde okuyanların %30,8’i, Anadolu lisesinde okuyanların %28,8’i, imam hatip lisesinde okuyanların ise %22,3’ü “evet” yanıtını vermektedir.

Sonuç yerine...

Hiç kuşkusuz bu örnekleri daha da zenginleştirmek, yeni örneklerle beslemek mümkün. Tüm bu örnekler cinsiyet eşitsizliğinin nasıl tekrardan ve tekrardan üretildiğini gösteriyor. Bu sebeple cinsiyet eşitsizliği ya da şiddet üzerine düşünürken onların üretildiği ve yeniden üretildiği eğitim, aile gibi kurumlara bakmakta yarar var. Yoksa içinde yaşadığımız cinsiyet rejimi tüm hiyerarşisi ve eşitsizlikleriyle tekrar ve tekrar üretilmeye devam edecek.

Cinsiyet rejimi ve cinsiyet eşitsizliği ile mücadele etmenin önemli bir yolu Genç Hayat Vakfı’nın yaptığı gibi gençlerle beraber cinsiyet eşitsizliği ve şiddet üzerine farkındalık geliştiren çalışmalar yürütmekten geçiyor. Cinsiyet rejimi ve yarattığı eşitsizlikler ve hiyerarşi ile ancak gençlerle beraber bu eşitsizlikler ve hiyerarşi üzerine düşünerek ve gençlerle beraber yaparak öğrenilen, dönüşümü sağlayacak projeler geliştirerek mücadele edilebilir.

EĞİTİM ÇALIŞMALARI

Kadın ve erkek doğduğu andan itibaren genetik, biyolojik ve fizyolojik farklılıklara sahiptir. Biyolojik cinsiyet, eşitlik ve haklar açısından dengesizlik yaratmamakta ama toplumda cinsiyetlere göre verilen rol ve sorumluluklar ayrımcılığın oluşmasına sebep olmaktadır. Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda projesi kapsamında gerçekleştirilen uygulamalarla gençlerin toplumsal cinsiyet eşitsizliğine neden olan unsurların farkına varabilmeleri amaçlandı. Projenin diğer amacı, barış dili konusunda gençlere bir farkındalık kazandırmak ve barış dilinin olabileceğini vurgulamaktır. Günümüzde iletişim, birbirini anlamaya dönük olmaktan çıkıp; empatinin olmadığı, konuşmanın yok sayıldığı bir hal almaktadır. Gençlerin gündelik hayatta kendi deneyimlerinde şiddeti nasıl kullandıklarını, bu durumun farkında olup olmadıklarını ve empati becerilerini sorgulayabilmeleri projenin temel hedeflerinden birisidir. Tüm bu sorgulamalarla fark edilen bu şiddetin, sonrasında barış diline dönüşmesi umut edilmektedir.

Projenin eğitim içerikleri, projenin ana konusu olan “toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim” ile ilgili olarak eğitimleri de veren uzman psikologlardan oluşan bir eğitmen ekibi tarafından oluşturuldu. İçerikler; öğretmen eğitimi, öğretmenlerin öğrencilerle çalışmasına yönelik atölye çalışmaları, belediye eğitimi ve kamu personeli eğitim içerikleri ve gönüllü üniversitelilerin eğitim içerikleri olarak ayrı ayrı; Doç Dr. Ayten Zara (Psikoloji Bölümü, İstanbul Bilgi Üniversitesi), Doç. Dr. Kenan Çayır (Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Birimi, İstanbul Bilgi Üniversitesi) ve Uzman Melisa Soran (Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Birimi, İstanbul Bilgi Üniversitesi) danışmanlığında hazırlandı. Hazırlanan içeriklerin interaktif, özgün, kolay uygulanabilir ve kolay aktarılabilir olması projenin sürdürülebilirliği aşamasında en çok dikkat edilen nokta oldu. Bu sebeple her eğitim içeriği detaylı ve titiz bir çalışma sonucunda ortaya çıktı.

Proje kapsamında liseli gençleri merkeze alarak onlarla iletişimde olan tüm kesimlere toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim üzerine eğitimler verilerek, gençlerin hayata hazırlanmaları sürecinde desteklenmeleri hedeflendi.

Toplumsal cinsiyet eşitliği ve barış dili konuları temelinde kazanılacak bilgi, beceri, tutum ve davranışlar toplumsal dönüşüm açısından temel bir noktada durmaktadır. Bu konuların öğrenciler ve öğretmenlerle beraber çalışılıyor olması projenin sürekliliği açısından avantaj sağlamaktadır. Uygulamada kullanılan teknikler ve yöntemler bireysel gelişime katkı sağlayacak niteliktedir. Öğrencilerin proje süresince yaratıcı düşünme, etkili iletişim kurma, sosyal katılım, sorumluluk üstlenme ve benzeri alanlarda farkındalık kazanmaları; toplumsal dönüşüm sürecinde etkin rol almalarını sağlamaya yöneliktir.

Öğretmen Eğitimleri

14-15-21-22 Şubat 2013 1. Grup Öğretmen Eğitimi

18-19-25-26 Şubat 2013 2. Grup Öğretmen Eğitimi

- Birincil hedef grubumuz olan liseli gençlere ulaşmak için proje kapsamında yer alan 30 liseden 88 öğretmene -her gruba 4 tam gün olmak üzere- 8 tam günlük eğitim verildi. Eğitimlerde ilgili konularda uzman 4 eğitmen ve 2 kolaylaştırıcı çalıştı.
- 8 günlük öğretmen eğitimi, Yıldız Teknik Üniversitesi'nin Tarihi Yarımada Araştırma Merkezi'nin dersliklerinde verildi.

Proje sürecinde öğretmenlerin elde ettiği kazanımlar:

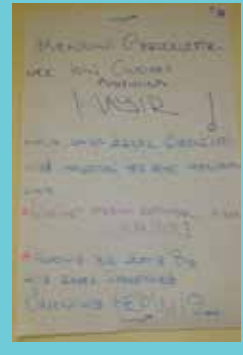
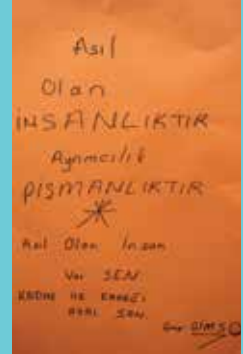
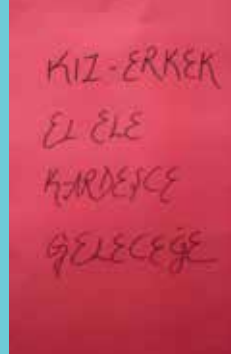
- Sosyal öğrenme ve farklı öğrenme biçimleri arasındaki farkı tanımlayabilme
- Toplumsal cinsiyet ve biyolojik cinsiyet kavramlarını ayırt edebilme
- Sözel ve sözel olmayan iletişim kanallarıyla toplumsal cinsiyet ayrımcılığının nasıl aktarıldığını ayırt edebilme
- Gençlerle çalışma yöntemleri ve grup yönetimi üzerine bilgi ve beceri edinme
- Proje kapsamındaki çalışmalarda bilinen öğretmen-öğrenci ilişkisi yerine "kolaylaştırıcı rolü"nü deneyimleyebilme
- Günlük hayatta maruz kalınan şiddeti ayırt edip, somut olarak ortaya koyabilme
- Ekip olma ve ekip olarak hareket etme becerilerini geliştirebilme
- Önyargılarını fark edebilme
- Gençlerle çalışma pratiğinde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Barış Dili kavramlarını ele alabilmeyi sağlayan bilgi ve beceri geliştirebilme

- Öğretmenlerin seçimi gönüllü/mecburi oldu. Öğretmenler, il milli eğitim müdürlüğünden gelen görevlendirme yazısı doğrultusunda okul müdürleri tarafından projede görevlendirildiler. 30 liseden 100 öğretmenin Şubat ayında gerçekleşen öğretmen eğitimine katılması ön görülmüştü, eğitime katılan öğretmen sayısı 88 oldu.
- Öğretmen eğitimlerinde interaktif ve katılımcı eğitim metotları kullanarak, öğretmenlere öğrencileri ile çalışacakları eğitim içeriklerini deneyimleme imkanı tanındı. Öğretmenler 1,5 ay boyunca öğrencileri ile eğitim sonunda dağıtılan eğitim uygulama el kitabını takip ederek çalışmak üzere eğitimlerini tamamladılar.

Öğretmen geri bildirimleri:

- “Cinsiyetime göre değil, yeteneğime göre meslek!”
- “Kendini gerçekleştirmek için cinsiyet ayrımına hayır!”
- “Kız ya da erkek öğrencilerimizi hayattaki her şeye hazırlamalıyız.”
- “Cinsiyet ayrımı yapmadan, insan insandır!”
- “Kadın ve erkeğe yönelik rol dağılımını öncelikle aile içinde anne babadan öğreniyoruz.”
- “Alınan hediyeler, kıyafetler rol ve sorumluluklarda yönlendirici oluyor”
- “Hikayelerde, masallarda kahramanlar hep erkek, biraz daha zayıf karakterler kız oluyor.”
- “Gençlerin fiziksel ve ruhsal gelişimlerinde sadece hemcinslerinin değil, karşı cinsin de özelliklerini öğrenmesi gerektiğini vurgulamak gerekir.”
- “Öğrencilerin ilgili olabilecekleri alanlarda önyargılı davranmamak gerekir.”
- “Öğrencileri yönlendirirken cinsiyetlerine göre değil, kişisel özellik ve yeteneklerine göre yönlendirme yapmak gerekir.”
- “Sınıftaki temizlik görevlerini erkek öğrencilere de vermek...”
- “Sportif faaliyetlerde kız-erkek sayısının dengede olması...”

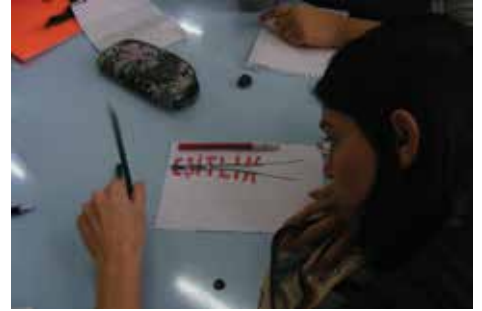

Öğretmen – Öğrenci Atölye Çalışmaları

- Proje kapsamında yapılan 4'er günlük öğretmen eğitimin ardından 28 lisede 84 öğretmen aldıkları toplumsal cinsiyet ve şiddetsiz iletişim eğitimlerini el kitapları çerçevesinde öğrencileri ile çalıştılar.
- Projede yer alan 30 liseden, 28 lise eğitim çalışmalarına devam etti. 2 lise öğretmen eğitiminin ardından okullarının fiziksel koşullarının eğitime el vermediği gerekçesiyle çalışmalara devam edemedi. Projenin ortasında 1 lise, eğitime katılan öğretmenlerin tayin ve yurtdışı görevlendirmeleri sebebiyle eğitimlerini tamamlayamadı. Bu sebeplerden ötürü liselerde yürütülen çalışma, 27 okul ile tamamlanmış oldu.

Öğrencilerin kazanımları:

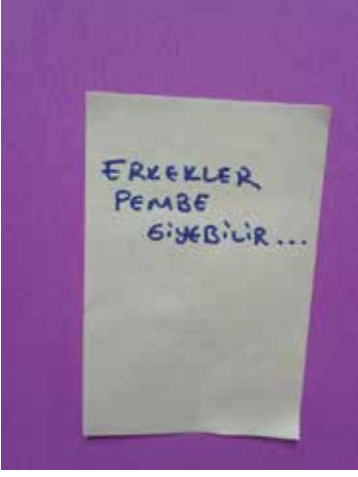
- *Toplumsal cinsiyet ve biyolojik cinsiyet kavramlarını ayırt edebilme*
- *Günlük hayatta toplumun beklediği rol, sorumluluk ve davranışlarla ilişkili olarak toplumsal cinsiyeti nasıl deneyimlediklerini ayırt etme ve paylaşabilme*
- *Mesleki alanda yaşanan toplumsal cinsiyet ayrımcılığının ve önyargıların etkileri üzerine düşünüp, tartışabilme*
- *Toplumsal cinsiyet ayrımcılığını engellemek için neler yapılabileceğini kurgulayabilme*
- *Barış Dilinin hem sözel hem de sözel olmayan örtük yollarla da aktarılabildiğini ayırt edebilme*
- *Gündelik hayatta şiddetin aktarımına aracılık eden kanallardan biri olan müziğin içindeki şiddet unsurlarını ayırt edebilme*
- *Şiddetin aktarılmasına aracılık eden gazetelerde şiddet olgusunun nasıl yansıtıldığını tanımlayabilme*
- *Barış Dilinin ve ayrımcılığın olmadığı bir dünyayı kurgulayabilme*
- *Önyargıları hakkında fikir edinebilme*
- *Doğru iletişim becerileri geliştirmeyi öğrenebilme*
- *Grup çalışmaları sayesinde işbirliği ve yardımlaşmanın önemini kavrayabilme*
- *Sorumluluk duygusu geliştirebilme*
- *Kendini ifade etme becerilerini geliştirebilme*
- *Özgüven duygularının artırılması*
- *Edinilen bilgilerin akranları ve toplumdaki diğer bireyler ile paylaşılması*
- *Poster ve kısa film aracılığıyla fikirlerin somutlaştırılması ve paylaşılmasının öğrenilmesi*

- Öğrencilerin eğitim çalışmalarına katılımının yüksek olduğu öğretmenleri tarafından dile getirildi. Projede formal olmayan eğitim tekniklerinin kullanılmasının öğrencilerin katılım ve devamlılığını olumlu yönde etkilediği gözlemlendi. Öğrencilerden gelen geri dönüşler onların aktif katılımlarını sağlayan, onlara söz hakkı veren ve dinleyen bir yaklaşımın verimli olduğunu gösterdi. Yapılan odak grup görüşmelerinden alınan geri dönüşler, öğrencilerin dinlendikleri ve konuşmalarına alan açıldığı için mutlu olduklarını, gençlerin kendilerini ifade edebilecek alanlara ihtiyaçları olduğunu göstermektedir.
- Öğretmenler de farklı çalışmalara katılmanın kendilerini geliştirdiğini dile getirdi. Bu sebeple hem öğretmen eğitiminin hem de okulda öğrencileriyle yaptıkları çalışmaların kendilerine artı değer kattığını belirttiler.

- Proje kapsamında 30 liseden 2100 öğrenciye ulaşılması hedeflenmiştir. Öğrencilerin eğitimlerinin ardından okullarındaki akranlarına, eğitimlerden çıkan materyallerle projeyi anlatması ve bu çarpan etkisiyle proje kapsamında ulaşılan öğrenci sayısı hedeflenen sayının en az iki katı olmuştur.
- Eğitimler Barış Dili ve Toplumsal Cinsiyet olmak üzere 2 ana modülde uygulandı. Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Barış Dili temelinde kazanılacak bilgi, beceri, tutum ve davranışlar toplumsal dönüşüm açısından temel bir noktada durmaktadır. Bu konuların öğrenciler ve öğretmenlerle beraber çalışılıyor olması projenin sürekliliği açısından avantaj sağlamaktadır. Uygulamada kullanılan teknikler ve yöntemler bireysel gelişime katkı sağlayacak niteliktedir. Öğrencilerin proje süresince yaratıcı düşünme, etkili iletişim kurma, sosyal katılım, sorumluluk üstlenme ve benzeri alanlarda farkındalık kazanarak toplumsal dönüşüm sürecinde etkin rol almaları sağlanmıştır.

Öğretmen ve öğrenci geri bildirimleri:

- “Mesele kadın ya da erkek olmak değil, insan olmaktır.” (Öğrenci)
- “Kız kardeşime olan tavrım değişti artık onun da birçok şeyi yapmaya hakkı olduğunu biliyorum” (Öğrenci)
- “Abime göre evdeki işleri kızlar yapar. Örnek verirsek; sofrayı annem veya benim toplamam gerekir, öyle de yapıyoruz zaten.” (Öğrenci)
- “Kız öğrenci ve erkek öğrenci eşit olsun” (Öğrenci)
- “Ben evlenince eşim çalışmasın diye düşünüyordum artık öyle düşünmüyorum” (Öğrenci)
- “Mühendis olmak istiyordum, polis olmak istiyordum ama olamam diye düşünüyordum artık yapabileceğimizi biliyorum” (Öğrenci)
- “Birbirlerine karşı daha ılımlı olanları ve birtakım düşünce, insan, hareket ve benzerlerine karşı oldukça önyargılı olanların bazı önyargılarını az da olsa kırabildiğimizi düşünüyorum. Bunun dışında toplumsal cinsiyet ayrımcılığı konusunda özellikle kız öğrenciler daha farkında ve daha ilgiliydi.” (Öğretmen)
- “İletişimsizlik şiddete yol açar” (Öğrenci)
- “Kendilerine güven konusunda bir aşama kaydettiklerini düşünüyorum. Bunun yanında toplumda yaygın olan cinsiyet ayrımcılığı konusunda farkındalık oluştuğunu düşünüyorum” (Öğretmen)
- “Meslek seçimi cinsiyete göre değil, isteğe bağlıdır” (Öğrenci)
- “Özellikle eğitim sonucunda öğrencilerimizin kendilerini ifade etme biçimi, karşısındaki insana yaklaşım biçimi, kavramları ayırt edebilme ve bunları açıklayabilme konusunda istenilen düzeye ulaştıklarını söyleyebiliriz. Ancak bunun yanında toplumun bireyler üzerindeki birtakım kalıp yargıların da değiştirilmesinin zor olduğunu gözlemlemiş bulunmaktayız.” (Öğretmen)
- “Erkekler pembe giyebilir” (Öğrenci)
- “İş hayatında eşitlik: sekreter erkek, patron kadın...” (Öğrenci)
- “Öğrencilerimizin üniversite öğrencileriyle çalışmaları onları üniversite konusunda dahi cesaretlendirmiştir.” (Öğretmen)
- “Benim filmimde erkekler bir renk içinde kısıtlanmamalı.” (Öğrenci)

Gönüllü Eğitimleri

13-14 Nisan 2013 1. Grup Gönüllü Eğitimi

04-05 Mayıs 2013 2. Grup Gönüllü Eğitimi

- İstanbul'daki üniversitelerin iletişim ve sosyal bilimler dekanlıkları, öğrenci kulüpleri ve öğrenci dekanlıkları ile iletişime geçildi. Projenin bu ayağında sosyal medyayı aktif olarak kullandık. Üniversitelerin öğrenci dekanlıkları ve öğrenci kulüplerine önce e-mail yoluyla bilgilendirme yaptık ardından projenin facebook sayfasına yönlendirip projeyi aktif takip etmelerini ve tanımalarını sağladık. Ardından üniversitelerin kulüp başkanlarıyla iletişime geçtik ve bilgilendirme toplantıları gerçekleştirdik. Bu sayede sosyal medyanın gücünü kullanarak farklı bölümlerden binlerce üniversiteliye projemizi tanıtmaya fırsatı yakalamış olduk.
- Üniversitelerin ara dönem sınavları dikkate alınarak eğitim 2 grup şeklinde gerçekleştirildi.
- Eğitim, liseli gençlerle kısa film ve poster hazırlama atölyelerine yönelik olduğu için hem gençlik çalışmaları alanından hem de film sektöründen önemli isimler eğitime katıldı. 2 farklı tarihte gerçekleşen 4 günlük eğitimde toplam 8 eğitmen görev aldı. Bu kişilerden; Osman Sınav, Tangül Sınav, İpek Tiryaki, Reza Hemmatirad, Garo Vram Babayan eğitimi gönüllü olarak verdiler.
- Nisan ayında gerçekleşen 1. Grup gönüllü eğitimi Cezayir Restaurant'ın toplantı salonlarında yapıldı. Toplam 50 gönüllü katıldı. Mayıs ayında gerçekleşen 2. Grup gönüllü eğitimi için ücretsiz bir toplantı salonu ayarlandı ve eğitime 10 gönüllü katıldı.

- Eğitimlerde hem gençlerle toplumsal cinsiyet eşitliği çalışma yöntemleri hem de kısa film hazırlama ve poster hazırlama teknikleri üzerine çalışıldı. Her gönüllüye kamera kullanımı tek tek uygulamalı olarak anlatıldı. Eğitimin sonunda yapılan atölyede kendi kısa filmlerinin senaryosunu hazırladılar ve nasıl çekeceklerini planladılar. Böylece hem teorik hem de pratik çalışma gerçekleştirme imkanına sahip oldular. Eğitimin sonunda 47 gönüllü üniversite öğrencisinin kısa film ve poster çalışmasına devam edecekleri liselere dağılımı yapıldı.

Gönüllü - Öğrenci Atölye Çalışmaları (Nisan - Haziran 2013)

- 2 günlük kısa film hazırlama ve poster oluşturma atölyesinin ardından gönüllü üniversite öğrencileri ile çalışma yürütecekleri liselere ziyaretler gerçekleştirildi. Okul idaresi ve liseli gençlerle ilk tanışma ziyaretlerinde her gönüllünün yanında proje koordinatörü ve proje asistanı bulundu. Tanışma ziyaretlerinin ardından gönüllüler çalıştıkları liselerde çalışma takvimlerini görevli öğretmenler ve öğrencilerle birlikte kendileri oluşturdular.
- Proje kapsamında öğretmenleriyle 1,5 aylık eğitimlerini tamamlayan 27 liseden 19 tanesinde öğrenciler eğitimin ardından kısa film ve poster hazırlamaya gönüllü oldular. Atölye çalışmalarına başlayan 19 lisede çalışmalara katılan öğrenci sayıları çok fazla olduğu için her okulda birden fazla film ve poster grubu oluşturuldu ve her okulda çalışmaya başlayan 4 gönüllü ortalama 15 öğrenciden oluşan gruplar ile çalışmalarına başladı.
- Kısa film ve poster hazırlama atölyesi 2 bölümden oluşuyordu: Birinci bölüm kısa filmin senaryosunun hazırlanması, çekim hazırlıklarının gerçekleştirilmesi; poster fikrinin ortaya çıkması ve kullanılacak malzemelerin hazırlanması. Çalışmalar haftada 1 gün, 2 saat olarak sürdürüldü. İkinci bölüm ise uygulama kısmıydı: kısa filmin çekilmesi ve posterin hazırlanması. Atölye çalışmasının her aşamasında gönüllüler projede yer alan görsel tasarım ekibi tarafından desteklendi.

Yerel Yönetim ve Kamu Eğitimleri

Belediye Personeli Eğitimi: 19 - 20 Haziran 2013

- Proje kapsamında, gençleri merkeze alarak yürüttüğümüz eğitim çalışmaları kapsamında gençlerle çalışan belediye personellerine Bayrampaşa Titanic Otel'de 19 - 20 Haziran tarihlerinde saat 09.30 - 17.00 arasında 2 günlük eğitim verildi.
- Eğitime, belediyelerin Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Sosyal Yardım İşleri Müdürlüğü, Gençlik Merkezi İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü ve Bilgi Evleri müdürlüklerinin gençlerle çalışan personel ve idarecilerinden görevlendirilen kişilerin katılımının sağlanması hedeflendi.
- 8 belediyeden 36 belediye personelinin katıldığı eğitim, 2 grup halinde 4 eğitmen tarafından verildi.
- Eğitim çerçevesinde, proje kapsamında birlikte çalışılan ilçe belediyelerinin gençlerle çalışan personeline ve yetkililerine, gençlerle toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim temelinde iletişime geçme ve hizmet sağlama bilgi ve beceri isteğinin artırılması, bu çalışmaların stratejisinin nasıl oluşturulacağı ve bunun belediyenin eğitim çalışmalarına nasıl dahil edilebileceğinin planlamasına ve stratejinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirildi.

Eğitimin sonunda her belediye kendi projesini hazırladı ve hizmetinde sürekli olarak kullanılabileceği kazanımlar elde etti.

- Katılımcılar, proje geliştirme ve hayata geçirme, farklı projelerle tanışma, stratejiler oluşturma gibi konularda yeni bir deneyim elde ettiklerini ve toplumsal cinsiyet ve barış dili temalarında kazanım elde ettiklerini belirtmişlerdir.
- Eğitimin ardından ilçe belediyelerine yapılan ziyaretler ve verilen danışmanlık hizmetleriyle; eğitimin, belediyelerin sosyal belediyecilik yönlerini güçlendirmesi için oldukça önemli bir adım olduğu ve projenin yaygınlaştırılması açısından büyük önem taşıdığı sonucuna varılmaktadır.

Kamu Personeli Eğitimi: 07 - 08 Kasım 2013

- Projede, gençleri merkeze alarak yürüttüğümüz eğitim çalışmaları kapsamında belediye personeli eğitiminin ardından İstanbul Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'nün gençlerle çalışan yetkililerine de, Bayrampaşa Titanic Otel'de 07 - 08 Kasım tarihlerinde saat 09.30 - 17.00 arasında 2 günlük eğitim verildi.
- Eğitime, İstanbul Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü'nün Çocuk ve Gençlik Merkezleri, Çocuk ve Gençlik Evleri, Yetiştirme Yurtları gibi gençlerle çalışan personel ve idarecilerinden görevlendirilen 31 personel katıldı. 2 tam gün süren eğitimde 2 eğitmen görev aldı.
- Eğitim çerçevesinde, gençlerle toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim temelinde iletişime geçme ve hizmet sağlama bilgi ve beceri isteğinin artırılması, bu çalışmaların stratejisinin nasıl oluşturulacağı ve bunun gençlerle eğitim çalışmalarına nasıl dahil edilebileceğinin planlamasına ve stratejinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar gerçekleştirildi.
- Alınan geri bildirimlere göre, gençler için yapılan projelerin daha fazla artırılmasına yönelik güçlü bir motivasyonun oluşması da proje dahilinde kamuya yönelik eğitim uygulamalarının önemli sonuçlarındandır.

HAYALİMDEKİ DÜNYA

27 liseden 1883 öğrenci, toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim üzerine Genç Hayat Vakfı eğitimlerine katılan öğretmenlerinden 10 modülden oluşan ve 10 saat süren eğitim aldılar. Kısa film ve poster hazırlama konuları hakkında da 2 ay boyunca gönüllü üniversite öğrencilerinden; okulda senaryo hazırlama ve okul dışında uygulamalı 12 saat doğrudan eğitim aldılar. 19 lise kısa film, 10 lise poster çalışmaları yapmak üzere çalışmalara başladı. Eğitim ve atölye çalışmaları tamamlandığında toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim, toplam 24 kısa film ve 18 posterle anlatıldı.

“TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTLİĞİ ve ŞİDDETSİZ İLETİŞİMİN OLDUĞU BİR DÜNYA NASIL OLURDU?” - Poster Çalışmaları

ÇAPA ANADOLU ÖĞRETMEN LİSESİ
Zevklerin ve Renklerin Cinsiyeti Yoktur

PROJE GRUBU:

Alperen Arık, Cansu Gümüş, Cansu Yeşildağ, Gizem İrem Aydın, Hale Kıbrıs, Nazlı Ceren Gül, Nurgül Okumuş, Oğuzhan Yurtçu, Şadiye Karahasan, Tülin Dinçal, Zeynep Sakarya

ÇAPA ANADOLU ÖĞRETMEN LİSESİ
Eşitlik

PROJE GRUBU:

Ayşenur Eroğlu, Cansu Gümüş, Nurgül Okumuş

GÜLTEPE LİSESİ

Barış

PROJE GRUBU:

İşil Akkuyu, Seren
Seferoğlu, Tarık
Yaşaroğlu, Uğurkan
Ataç, Yağmur Yöndem

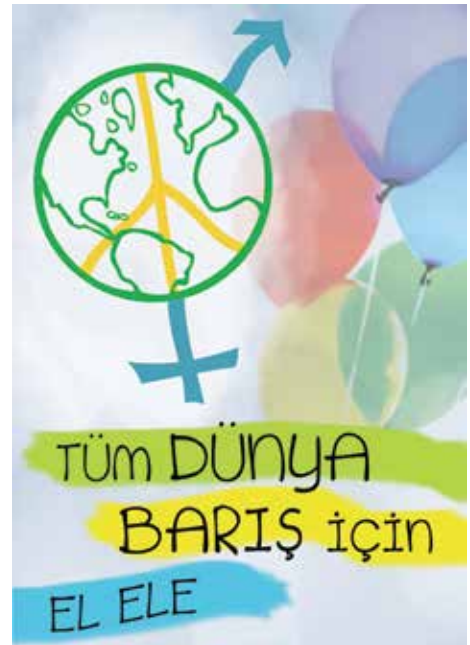

İBRAHİM TURHAN ANADOLU LİSESİ

Farklı Cins Aynı Yaşam

PROJE GRUBU:

Elif Polat, Evren Arı, Ezgi Güzeltanırıkulu,
Habil Yurul, İrem Çınarlık, Kartal Arslan,
Miray Sözen, Özgül Şanlı, Sami Sosyal,
Şerife Çakmak

**İHKİB KAĞITHANE KIZ TEKNİK VE MESLEK
LİSESİ**

Tüm Dünya Barış İçin El Ele

PROJE GRUBU:

Ali Karataş, Büşra Şahbaz, Cansel Kaya,
Ertan Çetin, Gülsüm Gökpınar, İpek
Baykal, Mücahit Özcan, Oğuz Aktaş, Onur
Acar, Sinem Gül

**KADIRGA TEKNİK VE ENDÜSTRİ MESLEK
LİSESİ**

Hepsi Bizim Elimizde

**KADIRGA TEKNİK VE ENDÜSTRİ MESLEK
LİSESİ**

Hepsi Bizim Elimizde 2

**KADIRGA TEKNİK VE
ENDÜSTRİ MESLEK
LİSESİ**

Hepsi Bizim
Elimizde 3

**KÜÇÜKÇEKMECE
ANADOLU LİSESİ**
*Hayvan Kürkü
Cinayettir*

PROJE GRUBU:
Damla Yıldız, Elif
Aydın, Fatma İpektek,
Gamze Gülşen, İrem
Oturmaz

KÜÇÜKÇEKMECE ANADOLU LİSESİ
'Dış' İçin' Dışında Olabilir

PROJE GRUBU:
Ayça Mert, Furkan Bayram, İrem Küçük,
Oğuz Bozkurt, Tuğba Gündek

PERTEVNİYAL LİSESİ
Eşit Bir Dünya Bizim Elimizde

PROJE GRUBU:
Esra Şahin, Furkan Sezgin, Hilal Şahin,
Müslüm Özkeseçiler, Senanur Demir,
Tayyip Geyik

PERTEVNİYAL LİSESİ*Şiddet Neyin Çözümü ki?***PROJE GRUBU:**

Esra Şahin, Furkan Sezgin,
Hilal Şahin, Müslüm
Özkeseciler, Senanur
Demir, Tayyip Geyik

PERTEVNİYAL LİSESİ*Düşlerimize Yer Kalsın***PROJE GRUBU:**

Esra Şahin, Furkan
Sezgin, Hilal Şahin,
Müslüm Özkeseciler,
Senanur Demir, Tayyip
Geyik

PERTEVNİYAL LİSESİ*Gökyüzü Dünyamız Eşitlik Rüyamız***PROJE GRUBU:**

Esra Şahin, Furkan
Sezgin, Hilal Şahin,
Müslüm Özkeseciler,
Senanur Demir, Tayyip
Geyik

**SULTANGAZİ TEKNİK
VE ENDÜSTRİ MESLEK
LİSESİ**

Asıl Hedef İnsan Olmak

PROJE GRUBU:

Emirhan Öz, Yasin
Aktaş, Saffet Uy, Ergün
Karaca, Burak Tunç,
Eyüp Bodur

**SULTANGAZİ TEKNİK
VE ENDÜSTRİ MESLEK
LİSESİ**

*Bu Filmin Oyuncusu
Değil Yönetmeniyiz*

PROJE GRUBU:

Çapan Ak, Emre
Denizhan, Murat
Çeber, Fatih Karadağ,
Güven Çetinkaya,
Sedat Temur

**SULTANGAZİ TEKNİK
VE ENDÜSTRİ MESLEK
LİSESİ**

*Her İnsan Barış Dilini
Kullanabilir*

PROJE GRUBU:

Yusuf Öğün, Mustafa
Göktürk, Yunus
Kartal, Arda Fidancı,
Ömer Yağmur

**YAŞAR DEDEMAN
LİSESİ**

*Yurtta Sulh Cihanda
Sulh*

PROJE GRUBU:

Aslıhan Ezgi Yaşar,
Beyza Sütçü, Büşra
Kaya, Caner Güneş,
Gülşah Akın, Kübra
Şahin, Pınar Kutlu,
Pınar Ünal, Selen
Yılmaz, Tuğba Genç

“BU FİLMİN OYUNCUSU DEĞİL, YÖNETMENİYİZ” – Kısa Film Çalışmaları

BEYOĞLU TİCARET MESLEK LİSESİ

İçeriden

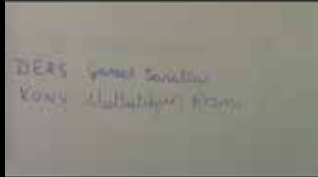
Gönüllü Koordinatör: Gaffur Bektaş

Kamera: Zehra Naz

Makyöz: Cemre Yıldız

Set Fotoğrafçısı: Sevim Karataş

Oyuncular: Bensu Kamaz, İrem Ece Bağcı, Tarık Talha Benli, Merve Baş, Ahmet Yılmaz, Veysel Ancu, Ece Şahin, Şule Sever, Nur Sultan Kabacı

ÇAPA ANADOLU ÖĞRETMEN LİSESİ

Mutluluğun Resmi

Gönüllü Koordinatörler: Yasemin Karaman - Hatice Görgülüoğlu

Yönetmen: Enise Kartal, Berçem Su Ozak, Çağla Gül Çift, Aysu Çalışkan, Oya Nur Altun

Senaryo: Enise Kartal, Berçem Su Ozak, Çağla Gül Çift, Aysu Çalışkan, Oya Nur Altun, Eylül Gerçek, Begüm Gümüş, Emre Baş, Bilal Uğan

Kamera: Berçem Su Ozak

Oyuncular: Fazlı Berkay Altun, Abidin Erol Öztürk, Fındıkzade İlkokulu 3/A sınıfı öğrencileri

ÇAPA ANADOLU ÖĞRETMEN LİSESİ

Renksiz Patikler

Gönüllü Koordinatörler: Yasemin Karaman - Hatice Görgülüoğlu

Yönetmen: Evin Bozutmak

Senaryo: Yeşim Özbaş

Kamera: Kübra Paşaalioğlu

Oyuncu - Seslendirme: Çağlayan Özel White

FİRUZAN-KEMAL DEMİRONARAN TEKNİK VE ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ

İlk Adım: Gülümse

Gönüllü Koordinatörler: Yasemin Ezgi Özvarol - Çağkan Hız

Yönetmen: Herkes

Görüntü Yönetmeni: Herkes

Senaryo: Herkes

Hikaye tasarlanırken yardımcı olan kişiler; Yasin Sevindik, Mustafa Başkan, Ümit Şişmaz, Alihan Başaran, Meriç Kızılboğa

Oyuncular: Melis Rençber, Oğuzhan Mavi, Ebubekir Kuru, Hayrettin Yürük, Damla H. Sarıca, Gülşah Uysal, Lokman Turunç, Oğuzhan Özdemir

Çekim programı ve timecode: Lokman Turunç

Ekipman sorumluları: Enver Kolcu, Hasan Dolaz

Set Fotoğrafçısı: Yılmaz Yalçın

GÜLTEPE LİSESİ*Hayata Tutunmak***Gönüllü Koordinatörler:** Zeynep Akpınar - Yağmur Yalınkılıç**Senaryo:** Birlikte yazıldı**Ayakkabı boyacısı kadın:** Meltem Çözel**Ayakkabı boyacısı erkek:** Seyit İzzet Macit**Takım elbiseli adam:** Abdurrahim Topçu**Tavla oynayan kadın:** Melek İrem**Tavla oynayan kadın:** Hakan Kıran**HABİBLER ANADOLU LİSESİ***Bulaşık***Gönüllü Koordinatör:** Sezen Engiz**Senaryo:** Kübra Kök**Timecode:** Duygu Tural**Oyuncular:** Kübra Kök, Beyza Çort, Özlem Gönül Özmat, İrem Rıdvanlar, Rabia Keserci, Nurhayat Ceylan Er, Yusuf Duran, Enes Yıldırım, Gizem Cindemir

HARMANDERE TEKNİK VE ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ*İlginç Gösteri***Gönüllü Koordinatör:** Tangül Sınav**Yönetmen ve Senaryo:** Mehmet Akpınar, Nurcan Atbaş**Kamera:** Nurcan Atbaş**Oyuncular:** Tahsin Candoğan**Müzik:** Aytuğ Yargıç**Montaj:** Murat Önal**İBRAHİM TURHAN ANADOLU LİSESİ***Denge***Gönüllü Koordinatör:** Kübra Coci**Ekip:** Deniz Can, Şeyma Özkök, Bengü Duman, Ensar Metin Kalender, Gökhan Kara, Büşra Öztürk, Rozerin Aykul, Evren Arı, Oğuz Koçak, Seyit Furkan Çağman

İHKİB KAĞITHANE KIZ TEKNİK VE MESLEK LİSESİ

Oyuncaklar Masumdur

Gönüllü Koordinatörler: Gülçin Bağ - Buket Öztürk

Görüntü Yönetmeni: Hüseyin Karayılan

Görüntü Yönetmeni Asistanı: Derya Ertekin

Makyaj: Zehra Bacanlı, İlknur Güler

Kıyafet - Devamlılık: Zilan İkinci, Öznur Zıbah

Klaket: Sevdal Akgöz

Sessizlik: Burçin Sönmez

Ekipman: Aslı Ergezen

Oyuncular: Can Nurkalem, İlayda Sırma, İbrahim Kazancı, Kübra Malcanlı, Halil İbrahi Karan, Nagihan Küçükaydın, Hüseyin Karayılan, Burçin Sönmez, Sevdal Akgöz, Öznur Zıbah, İlknur Güler, Zilan İkinci, Aslı Ergezer, Kübra Tepe, Melda Ateş, Gizem Şelte, Zehra Bacanlı

KADIRGA TEKNİK VE ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ

Hayalimdeki Dünya

Gönüllü Koordinatör: Engin Yazılan

Ekip: Adem Kara, Doğan Demir, Fatoş Karaman, Okan Demir, Özgen Nur Kılavuz, Seher Bozkurt, Sertaç Takır, Süleyman Yılmaz, Tansu Yılmaz

KADIRGA TEKNİK VE ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ

Önyargılar İnançla Yıkılır

Gönüllü Koordinatör: İlbilge Şeker

Yönetmen ve Senaryo: Herkes

Kamera ve Timecode: Aslı Çalışkan

Oyuncular: Sedef Taşkın, Yaren Sıla Saydır, Emrecan Altıkardeş, Burak Tevge

KÜÇÜKÇEKMECE ANADOLU LİSESİ

Gönüllü Koordinatör: Asena Günesen

Ekip: Ebru Yalçın, Halime Aydın, Elif Dülger, Raziye Karakaş, Mert Barbaros, Oğuzhan Kot, Nazlı Türkan Has, Salih Akyol, Seval Kelleci

MUSTAFA BARUT LİSESİ

Bizim Sokak

Gönüllü Koordinatör: Memduh Ufuk Karahan

Yönetmen: Kübra Karaçay

Senaryo ve Yardımcı Yönetmen: Esranur Çelik

Oyuncular: Hayati Can Coşkun, Nisa Dilara Dinç, Zeynel Cenk Elibüyük, Arda Ülkü, Sümeyye Güneş, Adem Coşkun, Mertcan Yiğit, Gözde Bilgin, Aylin Gizem Sürücü, Yusuf Yalçın, Sevcan Kurt, Oktay Gündoğdu, Simge Deprem, Muhammet Karataş, Mert Ekitaş, Kenan Sarsılmaz, Oğuzcan Işık, Sıla Deprem, Merve Aydemir, Sıla Aktürk, Ömer Oktar, Esranur Çelik

MUSTAFA KEMAL ANADOLU ÖĞRETMEN LİSESİ

Gönüllü Koordinatör: Süleyman Çamur

Ekip: İrem Nisakul, Oğuzhan Yumak, Mert Tınaz, Görkem Dalgıç, Şevval Akçaova, Yasemin Şenyurt

MUSTAFA KEMAL ANADOLU ÖĞRETMEN LİSESİ

Her Şey İçin Bir Gün

Gönüllü Koordinatör: Semih Panta

Senaryo: Gizem Çaylak, İlayda Ademoğlu, Abdullah Bektaş, Azize Karakulak

Kameraman: Fatih Çarkçı

Oyuncular: Şenay Eryiğit, Rosa Demir, Almina Erdoğan, Duygu Yılmaz, Selin Otansev, Aydanur Yıldırım, Buket Mızrak, Ecem Bilgin, Gülşen Altan, Eda Hascan, Rümeysa Yıldırım, Bünyamin Atasevin, İbrahim H. Yaşar, Ece Gömeçlioğlu, Gizem Çaylak, İlayda Ademoğlu, Abdullah Bektaş, Azize Karakulak, Fatih Çarkçı

PERTEVNİYAL LİSESİ

Gönüllü Koordinatör: Nazlıcan Cebeci

Yönetmen: E. Bilge Sözüer, Zeynep Yeşil, Şule Nur Arabacı, Atilla Kerim Korkmaz

Oyuncular: Özge Karaçam, Yiğit Özsoy, Sümmeyye Büşra Karatop, Şeyda Macit, Aleyna Kadakal, Berna Koç, Zeki İsmail Kara, Aytül Sezgin, Batuhan Güzel, Sena Muhacir, İrem Çağdaş, Ceyda Yeşilyurt, Huriye Yayabaşı, Furkan Sezgin, Gamze Özbay, Furkan Hatipoğlu, Gözde Nur Sirkeci, Emre Kahraman

PERTEVNİYAL LİSESİ

Eşitlik Meclisi

Gönüllü Koordinatör: Aslı Şüküroğlu

Senaryo: Herkes

Dış ses ve Devamlılık: Bahar Uslu

Kamera: Gamze Özbay

Oyuncular: Aslınur Büyükpışirici, Kader Çiftçi, Gökçe Pınar Alça, Ahmet İlhan, Hatice Duygu, Damla Erman, Koray Kasan, Ömer Selim Al, Furkan Sezgin, Necla Celepcioğlu, Salih Berk Yurdaer, Süleyman Saraç, Dilara Serdar, Dila Şirvan - İbrahim Furkan Demir

RIFAT CANAYAKIN LİSESİ

Farklılıklar Bir Arada

Gönüllü Koordinatör: Zülfiye Nuraliyeva

Yönetmen: Ali Gezi

Yardımcı Yönetmenler: İrem Nur Kestor, Onur Tuna, Doğançan Yücel, Şükran Özden, Zeynep Altun, Gizem Kirik, Şeyma Yüksek, Eda Şahin, Eda Haciosmanoğlu, Yağmur Kuru, Kübra Abacioğlu, Rıdvan Öner

Senaryo: Ali Gezi, İrem Nur Kestor

Senaryo Denetleyicisi: Onur Tuna

Görüntü Yönetmeni: Doğançan Yücel, İren Nur Kestor

Makyaj ve Kostüm: Şükran Özden, Eda Haciosmanoğlu

Ses ve Müzik: Yağmur Kuru, Kübra Abacioğlu

Oyuncular: Ali Gezi, Eda Şahin, Şeyma Yüksel, Doğançan Yücel, Zeynep Altun, Onur Tuna, Yağmur Kuru, Rıdvan Öner, Gizem Kirik, Kübra Abacioğlu, İrem Nur Kestor, Onur Tuna, Doğançan Yücel, Şükran Özden, Zeynep Altun, Gizem Kirik, Şeyma Yüksel, Eda Şahin, Eda Haciosmanoğlu, Yağmur Kuru, Kübra Abacioğlu, Rıdvan Öner, Ali Gezi

SAMANDIRA TEKNİK

İçimizden Biri

Gönüllü Koordinatörler: Merve Dinç - Elif Altın

Yönetmen: Gökhan Ayyıldız

Kamera: Özlem Kılıç

Sanat Yönetmeni: Sedef Cengiz

Timecode: Onur Kılıçlı

Malzeme Sorumluları: Burcu Yalçın, Mazlum Doğan Kabak

Set Fotoğrafçısı: Ferda Susuz

Oyuncular: Rabia Çelebi, Sedef Boy, Fehmi Yağmur, Eyüp Eser, Muhammed Can Özangir, Feyzanur Kuytu, Serkan Erdoğan, Burhan Sönmez

SANCAKTEPE ANADOLU LİSESİ

Bir Gün Belki Hayatta

Gönüllü Koordinatör: Tangül Sınay

Yönetmen: Emrecan İşçi, Mehmet Umut Baykara

Senaryo: Mehmet Umut Baykara, Betül Altun, Mehmet Ayaz, Elif Özge Helvalı, Emrecan İşçi, Büşra Ünal, Eyüp Canpolat, Umut Parlak

Kamera: Emrecan İşçi, Veysel Ören

Oyuncular: Mehmet Umut Baykara, Büşra Ünal, Mehmet Ayaz, Betül Altun, Mehmet Erdem Yılmaz, Elif Özge Helvalı, Oğuz Şanlı, Ayyüce Can, Çağrı Hallaç, Ceren Çelik, Berfin Çakmak, Yunus Emre Kaya, Zelal Bozan, Yasin İnce, Müge Alkoç Dursun, Şeref Kocatepe

SULTANGAZİ TEKNİK VE ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ

Gönüllü Koordinatör: Garo Babayan

Ekip: Cihan Köse, Emincan Sakar, Fatih Yıldırım, Melike Ünlü, Emre Boz, Nurullah Kaymaz, Semih Karalar, Ömer Yaman, Ferhat Güldür, Melih Horan, Mikail Apaydın, Cemal Tapar, Işık Say, Çiğdem Erkan, Ramazan Kaya

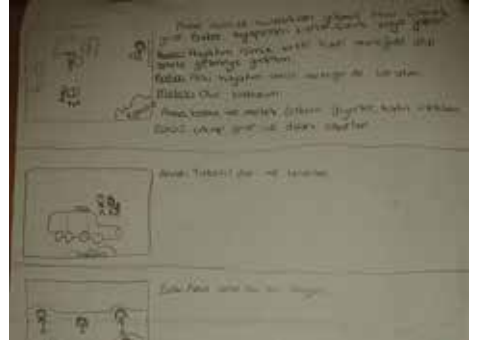
SULTANGAZİ TEKNİK VE ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ

Gönüllü Koordinatör: Garo Babayan

Ekip: Emirhan Öz, Yasin Aktaş, Saffet Uy, Ergün Karaca, Burak Tunç, Eyüp Bodur, Çapan Ak, Emre Denizhan, Murat Çeber

YAŞAR DEDEMAN LİSESİ*Maskeleri Yakmak***Gönüllü Koordinatörler:** Görkem Verdi - Başak Kocaman**Kamera:** Tuğba Genç**Sanat Yönetmeni:** Selen Yılmaz - Kübra Şahin**Set fotoğrafcısı:** Pinar Kutlu**Oyuncular** Caner Güneş, Pinar Ünal, Beyza Sütçü, Aslıhan Ezgi Yaşar, Gülşah Akın, Caner Güneş, Büşra Kaya, Pinar Kutlu, Caner Güneş, Tuğba Genç, Büşra Kaya**YENİDOĞAN ÇOK PROGRAMLI LİSESİ****Gönüllü Koordinatör:** Cansu Yılmaz**Ekip:** Umut Altun, Esra Uçan, Esmanur Kasımoğlu, Semra Melis Erten, Güler Kalkışan, İbrahim Samet Altıhan, Adem Yılmaz

“HAYALLERİN SINIRI OLMAZ”**Kamera Arkası ve Poster Hazırlıkları**

Çalışma Ziyaretleri

Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda projesine katılan 27 okuldaki gönüllü öğrenciler hazırladıkları kısa film ve posterleriyle birlikte kendi ilçelerindeki İlçe Milli Eğitim Müdürlüklerini ve Belediyeleri ziyaret ettiler. Bunun yanında Sivil Toplum Kuruluşlarını da ziyaret ederek, kısa film ve poster çalışmalarlarıyla birlikte projeyi anlattılar, onların yaptıkları çalışmaları dinlediler.

GÖRÜNÜRLÜK FAALİYETLERİ

Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda projesi kapsamında doğru iletişim araçlarının seçilerek doğru bir şekilde kullanılması ve sürecin takip edilmesi hedeflendi. Bu hedef doğrultusunda projenin iletişim stratejisi oluşturulurken iki temel üzerinde yoğunlaşıldı: Projenin hedef kitlesi olan gençlerin aktif oldukları iletişim mecralarının kullanılması ve projenin bir model oluşturması bakımından görünürlüğünün sağlanması. Uygulanan stratejiyle, projenin iletişim faaliyetleri hem dijital hem de konvansiyonel mecrada yürütüldü.

Basın Lansmanı

- 5 Şubat 2013 tarihinde İstanbul Rixos Pera Otel’de gerçekleştirildi
- **Konuşmacılar:** Genç Hayat Vakfı Genel Müdürü Uğur Gülderer, Genç Hayat Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Beyza Zapsu, İl Milli Eğitim Müdürü Dr. Muammer Yıldız, İstanbul Vali Yardımcısı Harun Kaya
- **Katılımcılar:** İlçe milli eğitim müdürleri, 10 ilçe belediye temsilcileri, projede yer alan okulların müdürleri ve öğretmenleri, sivil toplum kuruluşu temsilcileri, basın mensupları.

Basın Bülteni

*Projenin tanıtımı için düzenlenen toplantıda; **gençlik çalışmalarında toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim** konularında yürütülen çalışmaların önemine bir kez daha dikkat çekildi. Toplantıda **Genç Hayat Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Beyza Zapsu, İstanbul Vali Yardımcısı Harun Kaya ve İstanbul İl Milli Eğitim Müdürü Dr. Muammer Yıldız**, proje hakkında görüşlerini bildirdiler.*

***“Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda”** projesi ile bir ilke imza atılacak ve doğrudan gençliği ilgilendiren önemli bir konuda sivil toplum kuruluşları, yerel yönetimler, Milli Eğitim Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, gençler ve gençlik sorunlarına birlikte odaklanarak, toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim için çözüm yollarını gençlerle beraber arayacaklar.*

Genç Hayat Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı Beyza Zapsu proje tanıtım toplantısında görüşlerini; “Toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve şiddet adeta bir miras gibi nesilden nesile aktarılıyor. Ergenlik olarak adlandırılan 11 – 18 yaş aralığı; toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve şiddet konularında öğrenilenlerin hızla hayata geçirildiği bir dönem. Genç Hayat Vakfı olarak ‘Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda’ projesi sayesinde bu kritik yaş grubu üzerinde şiddet ve eşitsizliğin döngüsel olarak kırılmasını sağlamayı hedefliyoruz. Gençlere yeni alanlar açmak hepimizin görevi.” şeklinde ifade etti.

*Toplantıda İstanbul Vali Yardımcısı Harun Kaya; eğitimde, sivil toplum kuruluşlarının desteğinin çok önemli olduğunu vurgulayarak, her alanda eğitimin sadece Milli Eğitim Bakanlığı’nın faaliyetleri ile kısıtlı kalmayıp, sivil toplum kuruluşlarının desteği ile geniş kitlelere ulaşması gerektiğini belirterek **Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda** projesini, özellikle İstanbul için çok önemsediklerini sözlerine ekledi.*

İstanbul İl Milli Eğitim Müdürü Dr. Muammer Yıldız toplantıda görüşlerini; “Genç Hayat Vakfı geçtiğimiz senelerde ‘İstanbul Liseli Profili’ araştırması ile gençlerin şiddet eğilimleri üzerine bir fotoğraf çekmişti. Vakıf araştırma sonuçlarını değerlendirerek bu yeni projeyi hazırladı. Çalışmaların devamlılık içinde olması memnuniyet vericidir. Hem Milli Eğitim Müdürlüğü hem Milli Eğitim Bakanlığı olarak biz de bu tür projelere destek vermeyi sürdürmek arzusundayız. Elbette bu projelerin sürdürülebilir olması için finansal destek de oldukça önem taşıyor. Proje sürecinde ortaya çıkacak tablo doğrultusunda bakanlığımızı harekete geçirmek hedefimizdir” şeklinde ifade etti.

Eşitlik İçeri, Şiddet Dışarı Konferansı

- 25 Eylül 2013 tarihinde Yıldız Teknik Üniversitesi Davutpaşa Kampüsü Konferans Salonu'nda gerçekleştirildi.
- 27 liseden 391 öğrenci ve öğretmen katıldığı konferans, öğretmen ve öğrencilerin projenin kendilerinde oluşturduğu farkındalık ve kazanımlar üzerine yaptıkları kısa sunumlarla başladı.
- İstanbul İl Milli Eğitim Müdürü Dr. Muammer Yıldız, İstanbul Vali Yardımcısı Harun Kaya, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdür Yardımcısı Osman Çakır ve Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürü Ercan Türk konuşma yaptılar. Aile ve Sosyal politikalar İstanbul İl Müdürü Selim Çelenk de katılım gösterdi. Protokole ve kısa film aşamasında verdikleri destek için Osman Sınav ve Tangül Sınav'a plaket verildi
- Proje süreci ve proje kapsamında verilen eğitimin izleme değerlendirme sonuçlarından örnekler aktarıldı.
- Konferansın panel kısmına, alanında uzman konuşmacılar katılım gösterdi: 'Gençler ve Şiddet' oturumuna Prof. Dr. Yankı Yazgan, Şiddetsiz İletişim Uzmanı Armin Torbecke ve Yrd. Doç. Dr. Ayten Zara katıldı. 'Gençler ve Toplumsal Cinsiyet' oturumuna Doç. Dr. Kenan Çayır ve Doç. Dr. Demet Lüküslü katıldı.
- Konferansın gençlere yönelik olmasıyla motivasyonları olumlu yönde etkilenen gençler, kendilerini çok rahat ifade edebildiler, rahatlıkla soru sordular ve katılım gösterdiler.
- Konferans salonunun fuayesinde, öğrencilerin yaptıkları posterler sergilendi.
- Panel sonrası yapılan galada, gençlerin çektikleri kısa filmler sergilendi.

Projenin Tanıtım Filmleri

Kamera Arkası Filmi: <http://goo.gl/kG2oj5>

Konferans Tanıtım Filmi: <http://goo.gl/QXGWQo>

Billboard Çalışması

İstanbul genelindeki 8 ilçenin billboardlarında, gençlerin toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim konularında hazırladıkları posterler sergilendi.

Basın Yansımaları

TV

- 04.02.2013 – SKY Türk 360 – Business Class
 05.02.2013 – Bloomberg HT – Ana Haber Bülteni
 06.02.2013 – NTV – Güne Başlarken
 06.02.2013 – NTV – Haber Merkezi
 06.02.2013 – Kanal 24 – Ana Haber Bülteni
 06.02.2013 – Bloomberg HT – İlk Söz
 07.02.2013 – Kanal 24 – Moderatör Gece
 07.02.2013 – Kanal 24 – Haber 06
 07.02.2013 – Kanal 24 – Moderatör
 21.02.2013 – TRT Okul – Günlük Rehber
 25.09.2013 – NTV – Akşam Haberleri
 25.09.2013 – Habertürk – Güne Bakış
 25.09.2013 – Habertürk – Akşam Raporu
 26.09.2013 – NTV – Güne Başlarken
 26.09.2013 – NTV – Haber Merkezi

RADYO

07.02.2013 – NTV Radyo – Halkın Sesi

GAZETE

03.02.2013 – Hürriyet IK – “Gençlere şiddetsiz iletişim eğitimi”

05.02.2013 – Habertürk – “İnsan olmak için öğrenmek gerekiyor”

06.02.2013 – Habertürk – “Gençler şiddeti önlemek için işbaşına geçecek”

06.02.2013 – Habertürk – “Şiddet normalleşiyorsa...”

06.02.2013 – Milliyet – “Eşitlik içeride, şiddet dışarıda”

06.02.2013 – Radikal – “Gençler şiddetin röntgenini çekecek”

07.02.2013 – Star – “Toplumu değiştirmek için liseli gençler işbaşında”

09.02.2013 – Türkiye – “Liseliler işbaşında, Gençler içeride şiddet dışarıda”

10.02.2013 – Yeni Şafak – “Gençler işbaşında”

19.02.2013 – Posta – “Gençler işbaşında”

01.03.2013 – Sabah – “Zapsu ‘kayıp gençlik’in peşinde”

01.03.2013 – Cumhuriyet – “Eşitlik içeride, şiddet dışarda”

08.03.2013 – Mersin Kadın Gazetesi – “Kadınlar mücadele ediyor, erkek şiddeti yargılanıyor”

20.04.2013 – Cumhuriyet – “Eşitlik içeride, şiddet dışarda”

22.09.2013 – Habertürk – “Eşitlik içeri, şiddet dışarı”

26 Eylül 2013 – Radikal – “Barış diline karşı duyarlılık arttı”

29 Eylül 2013 – Yeni Nesil – “Şiddetsizliği kısa film ve poster tasarlayarak anlattılar”

DERGİ

- Ekim 2013 – Artı Eğitim Dergisi – “Eşitliğe evet, şiddete hayır demek için GENÇLER İŞBAŞINDA”
- Ekim 2013 – Öğretmenim Dergisi – “Gençler Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ile Şiddetsiz İletişimi İçselleştirmeli”

WEB HABER

- 28.01.2013 – www.abbasguclu.com.tr – “Gençler işbaşında şiddet dışarıda” Online Erişim: http://www.abbasguclu.com.tr/haber/gencler_is_basinda_siddet_disarida.html
- 28.01.2013 – www.egitimdenhaberler.com – “Gençler işbaşında şiddet dışarıda” Online Erişim: <http://www.egitimdenhaberler.com/gencler-is-basinda-siddet-disarida.html>
- 04.02.2013 – www.hurriyetegitim.com.tr – “Şiddetsiz iletişim eğitimi” Online Erişim: <http://egitim.hurriyet.com.tr/haberler/04.02.2013/siddetsiz-iletisim-egitimi.aspx>
- 04.02.2013 – www.memurlar.biz – “Şiddetsiz iletişim eğitimi” Online Erişim: <http://www.memurlar.biz/egitim-personeli/haber/siddetsiz-iletisim-egitimi-399881.html>
- 05.02.2013 – www.dipnot.tv – “Şiddet liselerde ders oldu” – Online Erişim: <http://www.dipnot.tv/siddet-liselerde-ders-oldu/>
- 06.02.2013 – www.radikal.com.tr – “Gençler şiddetin röntgenini çekecek” Online Erişim: <http://www.radikal.com.tr/Radikal.aspx?aType=RadikalDetayV3&ArticleID=1120081&CategoryID=77>

- 06.02.2013 – www.milliyet.com.tr - “Eşitlik içeride, şiddet dışarıda” Online Erişim: <http://gundem.milliyet.com.tr/esitlik-iceride-siddet-disarida/gundem/gundemdetay/06.02.2013/1665022/default.htm>
- 06.02.2013 – www.haberpan.com - “Gençler şiddetin röntgenini çekecek” Online Erişim: <http://www.haberpan.com/haber/gencler-siddetin-rontgenini-cekecek>
- 06.02.2013 – www.haberby.net - “Eşitlik içeride, şiddet dışarıda” Online Erişim: <http://www.haberby.net/url.php?id=543331>
- 06.02.2013 – www.on5yirmi5.com - “Gençler ‘şiddete dur’ diyecek” Online Erişim: <http://www.on5yirmi5.com/genc/haber.118715/gencler-siddete-dur-diyecek.html>
- 06.02.2013 – www.cicicee.com - “Öğretmenlere şiddetsiz iletişim eğitimi” Online Erişim: <http://www.cicicee.com/cocuk-haber.aspx?sayfaId=25746>
- 01.03.2013 – www.sabah.com.tr - “Zapsu ‘kayıp gençlik’in peşinde” Online Erişim: <http://www.sabah.com.tr/Ekonomi/2013/03/01/zapsu-kayip-genclikin-pesinde>
- 07.03.2013 – www.bianet.org - “Kadınlar mücadele ediyor, erkek şiddeti yargılanıyor” Online Erişim: http://www.bianet.org/bianet/kadin/144882-kadınlar-mucadele-ediyor-erkek-siddeti-yargilaniyor?utm_campaign=kadınlar-mucadele-ediyor-erkek-siddeti-yargilaniyor&utm_medium=bia-rss&utm_source=rss
- 19.03.2013 – www.stgm.org - “Genç Hayat Vakfı Eğitim Duyurusu”
- 20.03.2013 – www.abilan.com - “Toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim konulu eğitim” Online Erişim: <http://www.ab-ilan.com/seminer-ve-kurslar/egitim-burslar/seminer-ve-kurslar/toplumsal-cinsiyet-esitligi-ve-siddetsiz-iletisim-konulu-egitim-002612>
- 20.05.2013 – www.ankayasam.com - “19 Mayıs’ta ‘Gençler İşbaşında!’ Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda” Online Erişim: http://www.ankayasam.com/19-mayista-gencler-isbasinda-esitlik-iceride-siddet-disarida.html?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=19-mayista-gencler-isbasinda-esitlik-iceride-siddet-disarida
- 20.05.2013 – www.haberimport.com - “Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda” Online Erişim: <http://www.haberimport.com/haber/gencler-isbasinda-esitlik-iceride-siddet-disarida-232523.htm>
- 21.05.2013 – www.e-haberajansi.com - “19 Mayıs’ta ‘Gençler İşbaşında!’ Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda” Online Erişim: <http://www.e-haberajansi.com/19-mayista-gencler-isbasinda-esitlik-iceride-siddet-disarida-232922.html>
- 21.05.2013 – www.istanbulgercegi.com - “19 Mayıs’ta gençler işbaşında!” Online Erişim: <http://www.istanbulgercegi.com/19-mayis-ta-gencler-is-basinda-47793612.html>
- 20 Eylül 2013 – dipnot.tv: <http://www.dipnot.tv/genc-hayat-vakfindan-esitlik-iceri-siddet-disari-konferansi/>

- 23 Eylül 2013 – yinfo.org.tr: <http://www.yinfo.org.tr/gencler-isbasinda-esitlik-icerde-siddet-disarida/>
- 23 Eylül 2013 – gonulluhareketi.org: <http://gonulluhareketi.org/gencler-isbasinda-esitlik-icerde-siddet-disarida/>
- 5 Eylül 2013 - haberciniz.biz: <http://haberciniz.biz/esitlik-iceri-siddet-disari-projesi-2300325h.htm>
- 5 Eylül 2013 – haberler.com: <http://www.haberler.com/esitlik-iceri-siddet-disari-projesi-5104920-haberi/>
- 26 Eylül 2013 – radikal.com.tr: http://www.radikal.com.tr/turkiye/liselerde_esitlik_iceri_siddet_disari-1152553
- 26 Eylül 2013 – okyanusum.com: <http://okyanusum.com/genel/beyza-zapsu-genclerdeki-degisimi-anlatiyor/>
- 26 Eylül 2013 – abbasguclu.com.tr: http://www.abbasguclu.com.tr/egitim/liselerde_esitlik_iceri_siddet_disari.html
- 26 Eylül 2013 – haber5.com: <http://www.haber5.com/guncel/liselerde-esitlik-iceri-siddet-disari>
- 27 Eylül 2013 – bafravip.com: <http://www.bafravip.com/siddetsizligi-kisa-film-ve-poster-tasarlayarak-anlattilar-121615h.htm>
- 27 Eylül 2013 – haber01.com: <http://www.haber01.com/genel/siddetsizligi-kisa-film-ve-poster-tasarlayarak-anlattilar-h618848.html>
- 27 Eylül 2013 – haber3.com: <http://www.haber3.com/siddetsizligi-kisa-film-ve-poster-tasarlayarak-anlattilar-haberi-2219105h.htm>
- 27 Eylül 2013 – haberciniz.com: <http://haberciniz.biz/siddetsizligi-kisa-film-ve-poster-tasarlayarak-anlattilar-2304635h.htm>
- 27 Eylül 2013 – haberfx.net: <http://www.haberfx.net/siddetsizligi-kisa-film-ve-poster-tasarlayarak-anlattilar-haber-1114999/>
- 27 Eylül 2013 – internethaberi.com: <http://www.internethaberi.com/genel/siddetsizligi-kisa-film-ve-poster-tasarlayarak-anlattilar-h82210.html>
- 27 Eylül 2013 - medya73.com: <http://www.medya73.com/siddetsizligi-kisa-film-ve-poster-tasarlayarak-anlattilar-haberi-1489380.html>
- 27 Eylül 2013 - olay53.com: <http://www.oyay53.com/haber/siddetsizligi-kisa-film-ve-poster-tasarlayarak-anlattilar-64534.htm>
- 27 Eylül 2013 - sondakika.com: <http://www.sondakika.com/haber/haber-siddetsizligi-kisa-film-ve-poster-tasarlayarak-5113700/>
- 27 Eylül 2013 – tarım2023.com: <http://www.tarim2023.com/siddetsizligi-kisa-film-ve-poster-tasarlayarak-anlattilar.873685>

Sosyal Medya İletişimi

- Ocak 2013'te açılan ve aktif olarak Şubat 2013'te kullanılmaya başlanan sosyal medya hesaplarında projeyi destekleyen ve ortak olan kurumlar belirtilmiştir.
- Sosyal medya hesapları hem kendi içerisinde bağlantılı olarak hem de Genç Hayat Vakfı'nın web sitesi ve kurumsal hesapları ile bağlantılı olarak kullanılmıştır.
- Proje kapsamında düzenlenen eğitimler, atölye ve saha çalışmalarının tamamı ve etkinliklere dair açıklayıcı bilgiler ve fotoğraflar paylaşılmıştır.
- Katılımcıların kendi aralarında ve proje ekibiyle hızlı ve interaktif iletişim kurması sağlanmıştır.

Projenin Facebook Sayfası

14.02.2013 – 01.01.2014 tarih aralığında

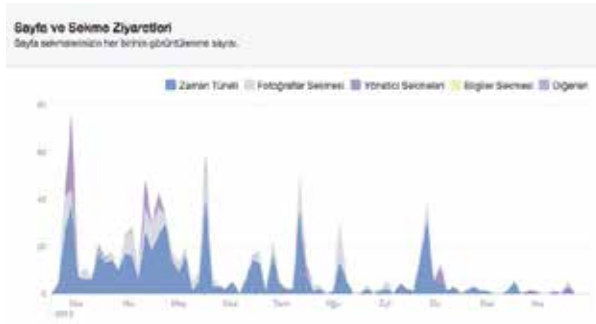
• Toplam Sayfa Beğenme

• Gönderi Erişimi

• Sayfa ve Sekme Ziyaretleri

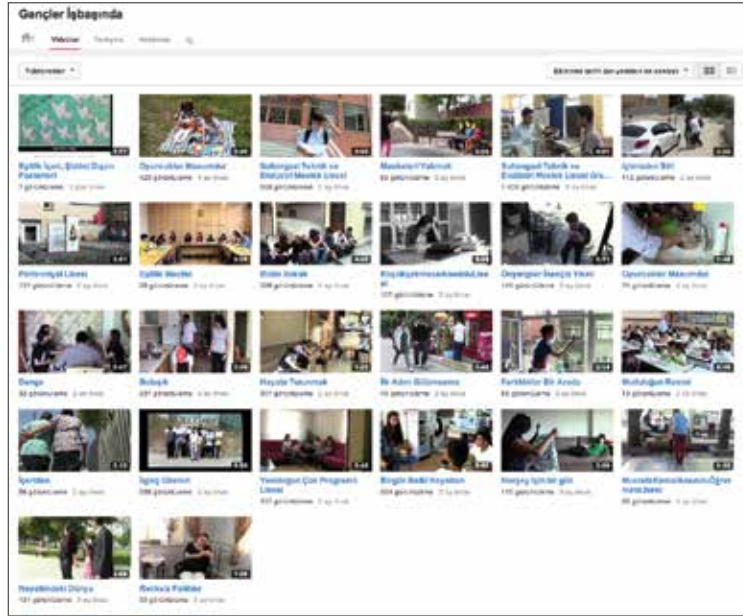
• Projenin Twitter Hesabı

Örnek Paylaşımlar

Projenin YouTube Hesabı

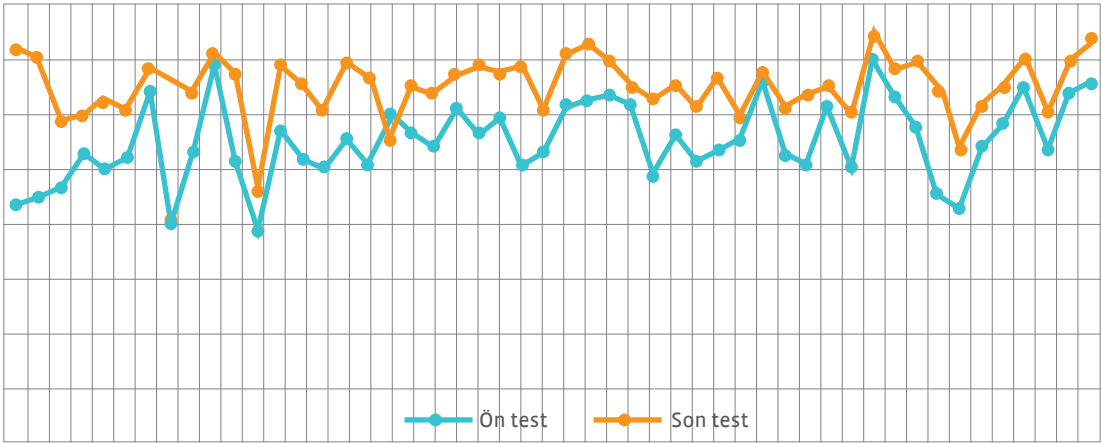
ÖLÇME DEĞERLENDİRME RAPORU

Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda projesi İzleme-Değerlendirme süreci, projenin amaçlarına ne ölçüde ulaşıldığının ve faaliyetlerinin hedefler doğrultusunda ne kadar gerçekleştirildiğinin saptanabilmesi için tasarlanmış bir süreçtir ve projenin başından son etkinliğine kadar çeşitli yöntemler ve araçlarla aktif bir şekilde devam eden bir yapıya sahiptir. Proje kapsamındaki İzleme-Değerlendirme süreci, Öğretmenlere Yönelik Eğitim Uygulamalarını, Kamu ve Belediye Çalışanlarına Yönelik Eğitimleri, Saha Ziyaretlerini, Proje Eğitimlerini ve Atölye Çalışmalarını kapsamaktadır.

Gençlere Yönelik Sonuçlar;

Proje Eğitiminden sonra öğretmenlerin öğrencilerle birlikte uyguladıkları çalışmalar bir bütün olarak değerlendirildiğinde, belirlenen proje hedefleri doğrultusunda ileri düzeyde anlamlı bir öğrenme gerçekleşmiştir. Ön test - son test formlarındaki puanların ortalamaları ve t-testi sonuçları incelendiğinde ise; 50 maddede yer alan ifadelerin 48'inde anlamlı bir değişim görülmüştür.

Sorular Temelinde Ön Test ve Son Test Ortalamaları

Uygulanan analiz sonuçlarına göre öğrencilerin eğitim öncesindeki puan ortalamaları “katılıyorum/biliyorum/yaparım”a karşılık gelen 3 puanın altında iken, eğitim sonrasında 3 puanın üzerine çıkmıştır.

Arkadaşlarımla “Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda” projesinin hedeflerini tartışabilirim.		Hiç yapamam	Yapamam	Yaparım	Tamamen yaparım
	Ön test Sonuçları	%23,8	%34,4	%35,1	%6,7
	Son test Sonuçları	%0,9	%2,2	%40,9	%55,9

Toplumsal cinsiyet eşitsizliğine örnekler verebilirim.		Hiç yapamam	Yapamam	Yaparım	Tamamen yaparım
	Ön test Sonuçları	%12,5	%19,7	%38,5	%29,4
	Son test Sonuçları	%3,5	%7,8	%27,7	%61,0

Toplumsal cinsiyetin ne demek olduğunu biliyorum.		Hiç bilmiyorum	Bilmiyorum	Biliyorum	Tamamen biliyorum
	Ön test Sonuçları	%19,7	%26,0	%32,2	%22,1
	Son test Sonuçları	%4,1	%11,9	%27,5	%56,5

Toplumsal cinsiyet rolleri doğuştan getirdiğimiz özelliklerimizdir.		Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
	Ön test Sonuçları	%20,3	%29,7	%32,9	%17,1
	Son test Sonuçları	%52,2	%39,4	%6,3	%2,0

Sadece fiziksel bir müdahale varsa şiddetten bahsedebiliriz.		Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
	Ön test Sonuçları	%50,0	%23,0	%14,7	%12,3
	Son test Sonuçları	%74,5	%17,7	%4,3	%3,5

Herkesle barış dilini kullanmam mümkün değildir.		Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
	Ön test Sonuçları	%18,8	%26,6	%34,6	%20,1
	Son test Sonuçları	%40,0	%40,3	%13,8	%5,9

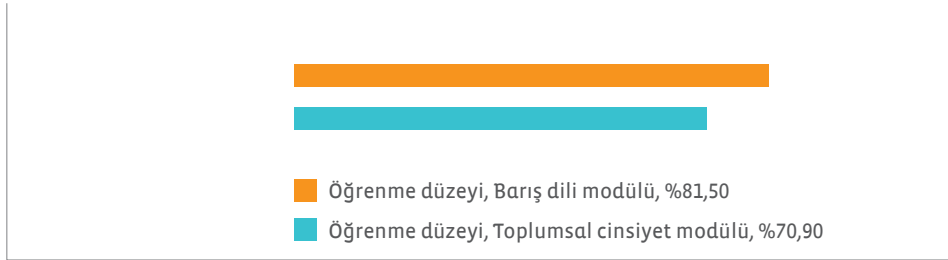
Erkek her zaman dövüşmeye hazır olmalıdır.		Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
	Ön test Sonuçları	%33,5	%21,7	%23,4	%21,4
	Son test Sonuçları	%56,5	%26,8	%8,7	%8,0

Reklamlarda toplumsal cinsiyet rollerine dair mesajlar varsa dikkatimi çeker.		Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
	Ön test Sonuçları	%22,5	%38,7	%26,6	%12,3
	Son test Sonuçları	%5,8	%12,3	%37,5	%44,4

Karşımdaki insanı dinleyerek onu anlamaya çalışmanın her zaman önemli olduğunu düşünüyorum.		Hiç katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Tamamen katılıyorum
	Ön test Sonuçları	%6,3	%11,0	%29,4	%53,3
	Son test Sonuçları	%1,5	%4,3	%17,3	%77,0

Yüzdelik olarak ifade etmek gerekirse; Toplumsal Cinsiyet modülünde öğrenme düzeyi %70,9, Barış dili modülünde ise %81,5'dir. Her iki modül için projenin hedefleri doğrultusunda gerçekleşen toplam öğrenme düzeyi %80,5'dir.

Öğrenme Düzeyi

Öğrenme düzeyinin en çok barış dili modülünde olduğu görülmektedir. Ancak ön testle olan ortalama farkı hesap edildiğinde yani eğitim öncesi durum ile eğitim sonrası durum arasındaki değişim oranına bakıldığında en çok değişimin Toplumsal Cinsiyet modülünde gerçekleşmesi söz konusudur.

Cinsiyete göre değerlendirildiğinde;

Erkek öğrencilerin öğrenme düzeyi Toplumsal Cinsiyet modülünde %75, Barış dili modülünde ise %79'dur. Toplamda her iki modül için %77'dir.

Kız öğrencilerin öğrenme düzeyi ise, Toplumsal Cinsiyet modülünde %85, Barış dili modülünde ise %83'dur. Toplamda her iki modül için %84'dür.

Toplam ortalamalar baz alındığında; Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre proje eğitiminin hedefleri doğrultusunda daha yüksek oranda öğrenme düzeyine sahip oldukları görülmektedir.

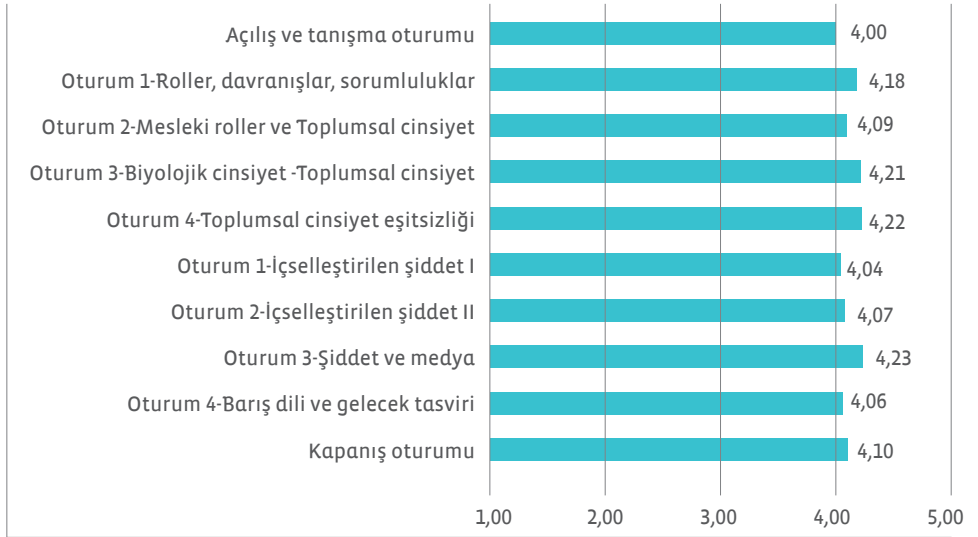
Öte yandan eğitim öncesi durum ile eğitim sonrası durum arasındaki değişim oranı hesap edildiğinde; Toplumsal Cinsiyet modülünde kız öğrenciler erkek öğrencilere göre,

Barış dili modülünde ise erkek öğrenciler kız öğrencilere göre daha yüksek bir oranda değişim göstermektedir.

Eğitimlerin sonunda öğrenciler %97,4 oranında Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda projesi kapsamında neler yapacaklarını bildiklerini, %96,8 oranında ise arkadaşlarıyla “Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda” projesinin hedeflerini tartışabileceklerini belirtmişlerdir.

“Reklamlarda toplumsal cinsiyet rollerine dair mesajlar varsa dikkatimi çeker.”, “Toplumsal cinsiyet rolleri doğuştan getirdiğimiz özelliklerimizdir.” ve “Toplumsal cinsiyetin ne demek olduğunu biliyorum.” ifadeleri en çok değişimin yaşandığı maddeler olarak göze çarpmaktadır.

Oturumlar bazında bakıldığında, öğrenciler toplamda %77,4 oranında projenin temaları kapsamında eğitimden yeni bir şeyler öğrendiklerini belirtmişlerdir. %13,6 oranında ise “Biraz öğrendim, fena değildi” cevabını vermişlerdir. Bir başka deyişle, %91 oranında az ya da çok bir öğrenme söz konusudur.

MODÜL 1 - TOPLUMSAL CİNSİYET

ROLLER, DAVRANIŞLAR, SORUMLULUKLAR ve TOPLUMSAL CİNSİYET	Hiçbir şey öğrenmedim.	%0,9
	Bu oturum bana fazla bir şey katmadı.	%7,0
	Biraz öğrendim, fena değildi.	%11,0
	Öğrendim, iyiydi.	%35,2
	Çok şey öğrendim.	%45,8
MESLEKİ ROLLER ve TOPLUMSAL CİNSİYET	Hiçbir şey öğrenmedim.	%5,7
	Bu oturum bana fazla bir şey katmadı.	%3,5
	Biraz öğrendim, fena değildi.	%14,5
	Öğrendim, iyiydi.	%28,9
	Çok şey öğrendim.	%47,4
TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ	Hiçbir şey öğrenmedim.	%2,6
	Bu oturum bana fazla bir şey katmadı.	%3,5
	Biraz öğrendim, fena değildi.	%13,2
	Öğrendim, iyiydi.	%30,8
	Çok şey öğrendim.	%49,8

MODÜL II- BARIŞ DİLİ

İÇŞELLEŞTİRİLEN ŞİDDET II (Müzik parçalarının sözlerinin incelenmesi)	Hiçbir şey öğrenmedim.	%4,0
	Bu oturum bana fazla bir şey katmadı.	%5,7
	Biraz öğrendim, fena değildi.	%16,3
	Öğrendim, iyiydi.	%27,3
	Çok şey öğrendim.	%46,7
ŞİDDET ve MEDYA (Gazete haberlerinin incelenmesi)	Hiçbir şey öğrenmedim.	%2,6
	Bu oturum bana fazla bir şey katmadı.	%5,5
	Biraz öğrendim, fena değildi.	%10,8
	Öğrendim, iyiydi.	%28,4
	Çok şey öğrendim.	%52,6
BARIŞ DİLİ ve GELECEK TASVİRİ (Hayal ettiğiniz dünyayı yazın)	Hiçbir şey öğrenmedim.	%4,4
	Bu oturum bana fazla bir şey katmadı.	%5,5
	Biraz öğrendim, fena değildi.	%15,4
	Öğrendim, iyiydi.	%29,1
	Çok şey öğrendim.	%45,6

Erkek öğrencilere ait en yüksek puan ortalaması Toplumsal Cinsiyet Eşitsizliği oturumuna aitken, kız öğrencilere ait en yüksek puan ortalaması ise Şiddet ve Medya oturumuna aittir. Kız öğrencilerle erkek öğrenciler arasındaki puan farkı en çok Şiddet ve Medya oturumunda gerçekleşmiştir.

	Erkek Öğrenciler	Kız Öğrenciler	p değeri
MODÜL 1- TOPLUMSAL CİNSİYET			
OTURUM 1- ROLLER, DAVRANIŞLAR, SORUMLULUKLAR ve TOPLUMSAL CİNSİYET	3,9	4,39	0,000
OTURUM 2- MESLEKİ ROLLER ve TOPLUMSAL CİNSİYET	3,9	4,24	0,002
OTURUM 3- BİYOLOJİK CİNSİYET – TOPLUMSAL CİNSİYET	4,0	4,42	0,000
OTURUM 4- TOPLUMSAL CİNSİYET EŞİTSİZLİĞİ	4,1	4,35	0,003
MODÜL II- BARIŞ DİLİ			
OTURUM 1- İÇSELLEŞTİRİLEN ŞİDDET I	3,9	4,17	0,003
OTURUM 2- İÇSELLEŞTİRİLEN ŞİDDET II	3,9	4,23	0,001
OTURUM 3- ŞİDDET ve MEDYA	4,0	4,42	0,000
OTURUM 4- BARIŞ DİLİ ve GELECEK TASVİRİ	3,9	4,20	0,004

Test sonuçlarıyla ifade edilen niceliksel veriler, saha ziyaretlerindeki gözlemler ve çalışmalar ile öğretmenler ve gönüllü üniversite öğrencilerinden alınan diğer geri bildirimler ile teyit edilebilir durumdadır.

Gençlere yönelik uygulamaları tematik olarak incelediğimizde, katılımcılar toplumsal cinsiyet ve barış dili ile ilgili olarak belli bir farkındalık kazanmışlardır; toplumsal cinsiyet ve barış dili arasında anlamlı bir ilişki kurabilmişlerdir. Gençlerle birlikte gerçekleştirilen formel olmayan bu tür eğitimlerde, toplumsal cinsiyet ve barış dili gibi geniş ve kavramsal boyutu ön planda olan konular katılımcılar açısından bazen zorlayıcı olsa da, eğitim programı kurgulanışa göre katılımcıları besleyici bir role bürünebiliyor. Burada eğitimin formel-olmayan yapısının da büyük bir katkısı bulunmaktadır.

Gençler, eğitimler ve atölyeler aracılığıyla birlikte çalışma ve bir projenin işleyişi hakkında belirgin bir deneyim kazanmışlardır.

Barış dili temasındaki oturumlarda öğrenciler, barış dili kavramının ne anlama geldiği hakkında bilgi edinmişler ve barışı engelleyen durumlar hakkında farkındalık kazanmışlardır. Günlük hayatta yaşanan haksızlıklarla ilgili olarak kendi

deneyimlerinden hareketle özeleştiride bulunmuşlar ve bu konuları başkalarıyla tartışabilmek adına bir fikir geliştirmişlerdir.

Mevcut dünyada barışın önündeki engeller ve bunların ortadan kaldırılabilmesine dair yaptıkları tartışmaları kendi kişisel deneyimleriyle ilişkilendirerek de konuyu bütüncül bir şekilde ele alabilmişlerdir.

Öğrenciler yine barışçıl bir dünyaya ulaşabilmede iletişimin gerekli olduğu hakkında fikir edinmişler ve insanların davranışlarının olumlu bir iletişim kurmak için önemli olduğunu ifade etmişlerdir. Ayrıca öğrenciler olumsuz bir durumu engelleyebilmek adına iletişim yöntemlerinin kullanabileceği hakkında fikir edinmişlerdir.

Katılımcılar açısından olumlu yönde değişiklik yaratan bir diğer konu olan iletişim, hem iletişimin öğeleri açısından hem de bu öğelerin insanlar arasında iletişimdeki kişilerin rolleriyle ilişkisi açısından katılımcılarda anlamlı bir değişikliği mümkün kılmıştır. Hem gönüllü-gönüllü hem gönüllü-öğrenci ve hem de gönüllü-proje ekibi ilişkileri açısından iletişim süreçlerinin sağlıklı işlemiş olması bu olumlu değişikliği yansıtmaktadır.

Toplumsal Cinsiyet konusunda katılımcılar bazı temel bilgiler ve fikirler kazanmışlardır. Özellikle toplumsal cinsiyet ve biyolojik cinsiyet kavramlarının ne anlama geldikleri hakkında edindikleri bilgiler ile toplumsal cinsiyet rolleri hakkında edindikleri fikirler arasında ilişki kurmuşlar ve bu ilişkiyi de proje uygulaması aşamasında nasıl kullanabileceklerini tartışmışlardır. Ayrıca toplumsal cinsiyet ile barış dili kavramlarını birbirleriyle ilişkilendirebilmişlerdir.

Atölye çalışmaları ile hem gönüllüler hem de öğrenciler birçok bilgi ve donanım kazanmışlardır. Formel ve formel-olmayan eğitim yöntemleri arasındaki farkları ve formel-olmayan yöntemin özelliklerini öğrenmişler; etkili sunum yapabilmek için ses, beden ve mekan kullanımı hakkında donanım kazanmışlardır.

Öğretmenlere Yönelik Sonuçlar;

Öncelikle öğretmenlere yönelik uygulanan Proje Eğitiminin temel verilerine bakıldığında;

Tüm oturumlar için öğrenme düzeyinin Likert ölçeğe “öğrendim, iyiydi”ye karşılık gelen 4 puanın üzerinde olduğu, Toplumsal Cinsiyet modülündeki üç oturumda toplamda %84,5 düzeyinde bir öğrenme gerçekleştiği, Barış dili modülündeki üç oturumda toplamda %77,8 düzeyinde bir öğrenme gerçekleştiği görülmüştür.

Eğitimin iki modülü olan Toplumsal Cinsiyet ve Barış Dili temalarına yönelik olarak tasarlanan ifadeler aracılığıyla, öğretmenlerin eğitim sonucunda öğrencilerdeki değişimi değerlendirmeleri istenmiştir.

Buna göre öğretmenler;

Öğrencilerin %60'ının şiddet ve ayrımcılığın olmadığı bir dünyayı kurgulayabileceklerini,

%70 oranında gündelik hayatta şiddetin hem sözel hem de sözel olmayan unsurlarını ayırt edebileceklerini,

%65 oranında toplumsal cinsiyet ayrımcılığını engellemek için neler yapılabileceğini kurgulayabileceklerini;

%75 oranında mesleki alanda yaşanan toplumsal cinsiyet ayrımcılığının ve önyargıların etkileri üzerine düşünüp, tartışabileceklerini,

%85 oranında günlük hayatta toplumun beklediği rol, sorumluluk ve davranışlarla ilişkili olarak toplumsal cinsiyeti nasıl deneyimlediklerini ve yine aynı oranda toplumsal cinsiyet ve biyolojik cinsiyet kavramlarını ayırt edebileceklerini belirtmişlerdir.

Öte yandan yalnızca %30'unun barış dilini kullanabileceği ifade edilirken, %60 oranında bu konuda kararsız görüş bildirilmiştir. Bununla birlikte barış dilini ifade etme konusunda oran %65'e çıkmaktadır.

Öğretmenler, toplumsal cinsiyet temasına yönelik ifadelerdeki değişimi barış diline göre daha yüksek oranda belirtmişlerdir. Öğrencilerin eğitim sonucunda barış dilinin ne olduğuna dair bilinç sahibi olmaları söz konusuysa bunu hayata geçirme konusunda öğretmenlerde soru işaretleri kaldığı göze çarpmaktadır.

Öğretmenlerden temalar dışında eğitimler ve atölye çalışmaları sonucunda öğrencilerin kazanımlarını değerlendirmeleri istendiğinde;

%65 oranında öğrencilerin kendi aralarındaki iletişimi, %75 oranında ise öğrencilerin öğretmenlerle olan iletişimi güçlendirdiklerini,

%65 oranında öğrencilerin poster ve kısa film aracılığıyla fikirlerini somutlaştırabileceklerini, %70'inin edindikleri deneyimleri akranları ve toplumun diğer bireyleri ile paylaşılabileceklerini,

%55'inin kendilerine olan güvenlerini artırdıklarını, %60'ının kendini ifade etme becerilerini geliştirdiklerini ve aynı oranda sorumluluk duygularını geliştirdiklerini,

%60 oranında öğrencilerin grup çalışmaları sayesinde işbirliği ve yardımlaşmanın önemini kavradıklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenler öğrencilerin elde ettiği kazanımların yalnızca toplumsal cinsiyet ve barış dili ile sınırlı olmadığını aynı zamanda grup çalışmaları sayesinde kişisel gelişimlerine yönelik de kazanımların olduğunu söylemişlerdir.

Ayrıca, öğretmenler bu projenin kendilerine toplumsal cinsiyet ve barış dili konularında yeni bakış açıları kazandırdığını, öğrencilerle ders odaklı birliktelik dışında sosyal bir projede kendilerini var ederken gözlemlemenin onları tanımak adına oldukça verimli olduğunu, öğrencileriyle daha fazla iletişim kurmalarını sağladığını ifade etmişlerdir.

Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda projesinin öğrencilerinize neler kattığını düşünüyorsunuz ve bu süreç içinde onlarda gözlemlediğiniz değişimleri lütfen belirtiniz.

Bu sürecin öğrencilere farkındalık kazandırdığını düşünüyorum.

Bu proje aracılığı ile şimdiye kadar bilinçli olarak gözlemleyemedikleri bir konuyu gözlemleyerek günlük hayattan bu konuya ait anekdotlar buldular. Kendi hayatlarına daha dikkatli bakma konusunda deneyim yaşadılar.

Okul içi iletişimde projenin olumlu etkilerini gördüm. Farklı sınıflarla önceye dayanan bir yaşanmışlık yoksa iletişim olmuyordu. Yani ilköğretimde birlikte okuma, aynı mahalle ya da sokakta oturma gibi durumlar olmadığında önyargılı ve tamamen yabancı kalıyorlardı. Bunu aşmak için çaba olmuyordu. Bu proje öğrencilerde görünüşte anlaşılamayacağı veya ortak noktasının olamayacağını düşündüğü kişilerin aslında anlaşılabilir ve ortak noktalarda buluştuklarını yaşattı :)

Kendilerine güven konusunda bir aşama kaydettiklerini düşünüyorum. Bunun yanında toplumda yaygın olan cinsiyet ayrımcılığı konusunda farkındalık oluştuğunu düşünüyorum.

Birbirlerine karşı daha ılımlı olanları ve birtakım düşünce, insan, hareket ve benzerlerine karşı oldukça önyargılı olanların bazı önyargılarını az da olsa kırabildiğimizi düşünüyorum. Bunun dışında toplumsal cinsiyet ayrımcılığı konusunda özellikle kız öğrenciler daha farkında ve daha ilgiliydi.

İletişim konusunda kendilerini geliştirdiler, sorumluluk ve paylaşım konusunda kendilerini geliştirdiler.

Kişilerin topluma ve sosyal ilişkilerine bakış açısının değiştiğini düşünüyorum.

Kendilerini ifade etme becerileri

Kendi aralarında olan iletişimlerini güçlendirdiler.

C. Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda projesinin size neler kattığını düşünüyorsunuz? Bu süreç içinde kendinizde gözlemlediğiniz değişimler varsa lütfen belirtiniz.

Gündelik hayatta farkında olmadığımız bazı davranışları fark ettim, aynı zamanda daha dikkatli, cinsiyetçi olmayan bir dil kullanmaya özen gösteriyorum.

Öğrencilerimle daha fazla iletişim kurmamı sağladı.

Dersine girmedığım öğrencilerle iletişim kurmamı sağladı, aynı zamanda barış dilini hiç kullanmadığımı, şiddetin de sadece genel kalıplar içinde bilgim dahilinde olduğunu fark ettim...

Toplumsal cinsiyet ayrımcılığının pek çok örtük öğrenmelerinin olduğunu fark ettim. Bu konuda daha hassas düşünmeye başladım.

Kendimle ilgili korkum bu çalışmayı kendi aldığım eğitim gibi uygulayamayacağımı ancak çalışmalara başlayınca başarabildiğimi gördükçe mutlu oldum.

Mesleki olarak farklı deneyimler yaşadım.

Gençlerle buluştum.

Öğrencileri ders odaklı birliktelik dışında sosyal bir projede kendilerini var ederken gözlemlemek, onları tanımak adına oldukça verimliydi.

Öğrencilerin iç dünyalarının düşündüğümde farklı olduğunu anladım. Sosyal sorumluluk projelerinde daha fazla yer almak istiyorum artık.

Toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve barış dili konusunda çalışan sivil toplum kurumlarına katkı sunabileceğim cesaretini kazandım.

Şunu söyleyebilirim ki her şeyin daha çok farkındayım artık.

Doğru bildiğim pek çok yanlış hareket yaptığımı

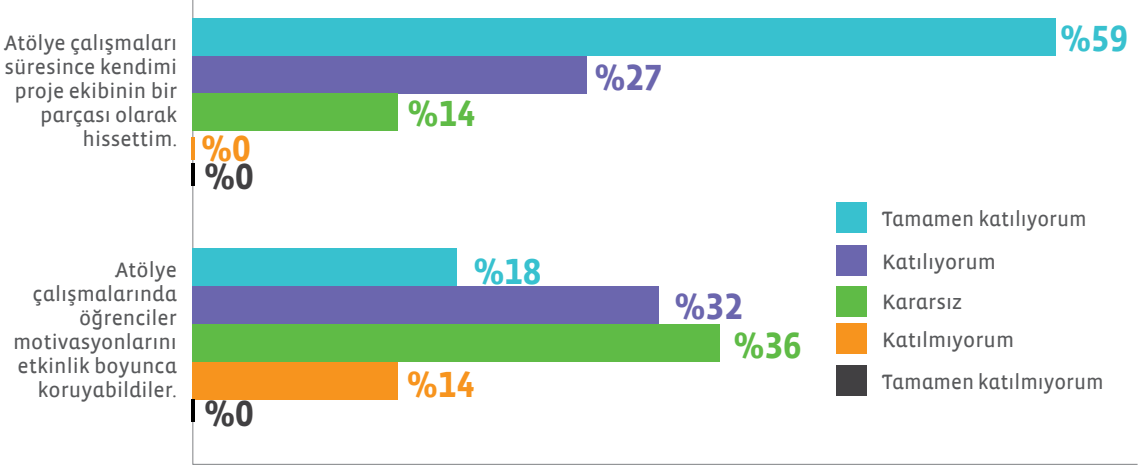
Gönüllü Üniversite Öğrencilerine Yönelik Sonuçlar;

Eğitim ve atölye çalışmalarını gönüllü üniversite öğrencilerinin nasıl değerlendirdiği analiz edildiğinde; Eğitimin içeriğinin ve hedeflerinin beklentileri %60'ın üzerinde karşıladığı, yine aynı oranda eğitim hakkındaki bilgilendirmenin yeterli düzeyde olduğu, eğitimde kullanılan malzemelerin ve eğitimin gerçekleştiği fiziksel koşulların %73 oranında yeterli görüldüğü, bununla birlikte eğitimin süresinin çok fazla yeterli olmadığı görüşü belirtilmiştir.

Atölye çalışmalarının süresinin yeterli olduğunu düşünenlerin oranı %45 düzeyinde iken, yeterli bulmayanların oranı %32'dir.

Gerçekleştirilen atölye çalışmalarının projenin hedefleri doğrultusunda öğrencilere önemli katkılar sağladığını düşünenlerin oranının %73 düzeyinde olması değerlendirmenin önemli bulgularından biridir.

%86 oranında gönüllüler atölye çalışmaları süresince kendilerini proje ekibinin bir parçası olarak hissetmiştir.

Gönüllülerin %50'si atölye çalışmalarında öğrencilerin motivasyonlarını koruduklarını, yine aynı oranda öğrenciler arasında grup dinamiğinin etkin olduğunu belirtmiştir.

Öğretmenlerle ve okul yönetimi ile iletişime bakıldığında; %72'si öğretmenlerin kolaylaştırıcı olduğunu, %87'si öğretmenlerle iletişimi kolay sağladığını, %64'ü okul yönetiminin her türlü kolaylığı sağladığını ifade etmiştir.

Proje ekibiyle iletişim değerlendirildiğinde ise, %91 oranında uyum halinde çalıştıklarını belirtmişlerdir.

Sonuç olarak ise %64 oranında gönüllüler atölye çalışmalarının beklentilerini yeterince karşıladığını söylemiştir.

Atölye çalışmaları boyunca karşılaşılan güçlükler ise; zaman zaman öğrencilerde motivasyon kaybı yaşanması, sınavlar ve ders saatlerinin çakışması sebebiyle yaşanan olumsuzluklar, atölyeler için ayrılan sürenin kısıtlı olması, bazı okullarda öğretmen ve okul yönetimi ile iletişimin zor kurulmuş olması olarak gösterilmiştir.

Öğrenciler üzerindeki gözlemlerine bakıldığında, öğrencilerin oldukça istekli oldukları, bütün bu çalışmalar sonucunda yeni bakış açıları kazandıkları ifade edilmiştir.

Gönüllü üniversite öğrencileri atölyeler boyunca gençlerle birlikte bir projede çalışmanın kendileri açısından önemli bir tecrübe oluşturduğunu, kendilerine sorumluluk sahibi olma, grup yönetimi, sosyallik, gençlerle diyalog kurma gibi konularda katkılar sağladığını belirtmiştir.

5. Atölye çalışmaları boyunca öğrenciler üzerindeki gözlemlerinizi (çalışmalara istek, projenin amaç ve hedefleri konusunda bilgi, çalışmanın sonunda öğrencilerdeki değişim vs.) açıklayınız?

İstekliyidiler. Başından sonuna kadar. Değişimden ziyade film çekme gibi büyük şeyleri başarabileceklerini kendilerine ispat etmelerinin sevincini yaşıyorlardı proje bitiminde.

Öğrenciler birbirini dinlemeyi öğrendi. En önemlisi buydu.

Çalışmalar sırasında fikirlerini belirtirken siz-biz dilini kullanmamaya ve ötekileştirmemeye özen gösterdiler. Bazı keskin çizgilerini yumuşattıklarını düşünüyorum.

Farklı bakış açıları kazandılar.

6. Atölye çalışmaları boyunca yaşadığınız tecrübeyi ve sizde oluşan kazanımları açıklayınız?

Projeyi hem kendime hem de öğrencilere çok faydalı bulduğumu belirtmek isterim. Ben de öğretmenlerimiz sayesinde kısa film çekmenin püf noktalarını ve poster hazırlamayı öğrendim bana en büyük kazanımı öğretmenlerimizle tanışabilmek oldu

Kendimden yaşça küçük bireylerle anlaştığımı görmek benim için büyük mutluluk oldu.

Grup çalışması içinde yardımcı rolde olmak, işi yapan olmamak ilginç bir deneyim oldu. Bir grup içinde hem işin yapılması için yardımcı olurken, hem de gruptakileri etkilemeden onları işin ilerlemesi için yönlendirebilmek çaba istiyordu. Bunu yapmaya çalışırken kullandığım dil ve tavır benim için önemli bir kazanım oldu.

Proje içinde hem eğlendik hem de öğrendik. Sağlıklı iletişimin hayal gücünü ortaya döktüğünü öğrendim.

Gençlerle çalışmanın kolay bir şey olmadığını öğrendim. Özellikle karşılıklı anlaşmanın, önyargısız şekilde birbirini dinlemenin büyük özveri gerektirdiğini gördüm. Yaş olarak daha büyük ve tecrübeli olmanın bize çok sorumluluk yüklediğini farkettim. Yaşadığımız düzen içerisinde yetişirken bu tür projelere daha çok ihtiyacımız olduğunu ve gençlerle etkileşimimizi artırmamız gerektiğini düşünüyorum. Herkesin birbirinden ve bu etkileşimden öğreneceği mutlaka birşeyler var.

Kendime güvenim arttı. Bilginin çoğaldıkça arttığını insanların birlik beraberlik içinde bir şeyler yapabileceklerini ve gereksiz önyargılarının insanlığımızın önüne geçmesini önlemeye çalışmaya başladım.

Gençlerle daha iyi diyalog halinde olmayı öğrendim.

Ben de bir genç olarak aramda çok fazla yaş farkı olmamasına karşın öğrencilere, gençlere fikirlerimle ve deneyimlerimle bir şeyler katabilmek beni mutlu etti. Aslında farkında olmadan dilimize yerleşen ayrımcı kelimeleri aştığımı farkettim.

Kamuya Yönelik Sonuçlar;

Belediyelere yönelik eğitim çalışması incelendiğinde, %83 oranında Barış Dili oturumunda ve %72 ile de Toplumsal Cinsiyet oturumunda önemli bir öğrenme düzeyi gerçekleştiği görülmektedir.

İstanbul Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü Personel Eğitimi incelendiğinde, Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Gençlik Çalışmaları oturumlarındaki öğrenme düzeyi %92,8 ile, Şiddetsiz İletişim ve Gençlik Çalışmaları oturumunda ise %96,5 ile gerçekleşmiştir. 3 ayrı oturumda gerçekleştirilen Toplumsal Cinsiyet Eşitliği ve Gençlik - Şiddetsiz İletişim Konulu Proje Çalışmak için Yöntemler konusunda toplamda %88,8 düzeyinde bir öğrenme söz konusudur.

Kamuya yönelik eğitim uygulamaları bir bütün olarak değerlendirildiğinde; Motivasyon açısından, katılımcılar ellerinden geldiğince oturumlarda gerçekleşen aktivitelere katılmaya çalıştıklarını ve grup içinde sinerjinin oluştuğunu belirtmişlerdir.

Proje geliştirme, farklı projelerle tanışma, projeleri hayata geçirmede stratejiler oluşturma gibi konularda yeni bir deneyim elde ettiklerini ve toplumsal cinsiyet ve barış dili temalarında yeni şeyler öğrendiklerini belirtmişlerdir. Aynı zamanda gençlere yönelik projeleri daha fazla artırmaya yönelik güçlü bir motivasyonun oluşması da proje dahilinde kamuya yönelik eğitim uygulamalarının önemli çıktılarından.

Bu eğitim çalışmalarında yeni bir şeyler öğrendiğinizi düşünüyor musunuz?

Şiddetsiz iletişim ve cinsiyet konusunda ufuk açıcı.

Bir hedefin bu kadar istekli ve planlı gitmesi beni etkiledi.

Proje hazırlama konusundaki önyargım kırıldı.

Mesleki bilgilerime katkı sağladı.

Kurum içinde kalmayacak deneyimler edindim.

İşim ve özel hayatıma dair yeni ışıklar yandı. Bilinç düzeyimde.

Planlama ve programlama konusunda bir şeyler öğrendim.

Karşılaştığım sorunlara nasıl çözüm üreteceğimi öğrendim.

Çocuklar için proje yapma isteğim arttı.

Cinsiyet ayrımcılığı ve iletişim konularında bir nebze farklı bakış açısı kazandım.

Proje konusunda bilgim yoktu. Ön bilgi olarak öğrendim.

Mesleğe güzel bir başlangıç yapmamı sağladınız. Dünyanın en güçlü insanlarıyla tanıştım.

SONUÇ

Gençlerin görünür olması hedefiyle gençlerin sorun ve ihtiyaçlarının farkedilir olması ve çözümlerin üretilmesi için gence değen herkesle çalışmalar gerçekleştiren Genç Hayat Vakfı; bu doğrultuda ebeveynler, öğretmenler, bakanlıklar, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları ve belediyeleri de işin içine alarak Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda projesini hayata geçirdi. Proje sayesinde gerçekleştirilen eğitimler ve çalışmalarla gençlere kendilerini ifade etme alanları açıp, gençlerin hayata aktif katılımlarını desteklemeyi amaçladık. Projenin okullarda uygulanabilecek bir model olmasını hedefledik.

Liseli gençleri merkeze alarak yürütülen projede, gençlere değen tüm kesimlere toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim üzerine eğitimler verildi. Anadolu Lisesi, Anadolu Öğretmen Lisesi, Endüstri Meslek Lisesi, Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi, Imam Hatip Lisesi, Ticaret Meslek Lisesi, Kız Teknik Meslek Lisesi, Çok Programlı Lise türlerinden projeye katılan 30 liseden 88 öğretmene 4 tam günlük eğitim verildi. Eğitimlerde interaktif ve katılımcı eğitim metotları kullanıldı. Öğretmenler 1,5 ay boyunca öğrencileri ile eğitim sonunda dağıtılan eğitim uygulama el kitabı üzerinden çalıştılar. “Toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim” üzerine konusunda uzman bir eğitimci tarafından oluşturulan eğitim içeriklerinin, interaktif, özgün, kolay uygulanabilir ve kolay aktarılabilir olmasına dikkat edildi.

Projede non-formel eğitim tekniklerinin kullanılmasının öğrencilerin katılımını ve devamlılığını olumlu yönde etkilediği gözlemlendi. Öğrenciler, onların aktif katılımlarını sağlayan, onlara söz hakkı veren ve dinleyen bu yaklaşımın kendileri için çok verimli olduğu geri bildirimlerinde bulundular. Bunun yanında öğretmenler de farklı çalışmalara katılmanın kendilerini geliştirdiğini dile getirdi.

Liseli gençlere rehberlik etmeleri için İstanbul genelinden 60 gönüllü üniversiteli gençle bir araya gelindi. Eğitimlerde hem gençlerle toplumsal cinsiyet eşitliği çalışma yöntemleri hem de kısa film hazırlama ve poster hazırlama teknikleri üzerine çalışıldı. Her gönüllüye kamera kullanımı tek tek uygulamalı olarak anlatıldı. Eğitimin sonunda 60 gönüllü üniversite öğrencisi atölye ve saha çalışmaları için liseli gençlerle bir araya geldi. Liseli gençler, üniversiteli gençlerin ve öğretmenlerinin desteğiyle aldıkları eğitimlerin farkındalığıyla oluşan sonuçları çevrelerindeki herkesle paylaştılar. Mahallelerinde, okullarında, evlerinde çalışmalar yaparak, öğrendiklerini hayatlarına geçirdiler ve öğrendiklerini yaratıcı birer sanata dönüştürdüler. 19 liseden 24 kısa film, 10 liseden 18 poster işte böyle bir sürecin tamamında ortaya çıktı.

Projenin diğer ayağı, proje kapsamındaki 10 ilçedeki belediyenin gençlerle çalışan personeline ve İstanbul Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü’nün gençlerle çalışan personeli ve idarecileri ile gerçekleştirilen eğitimlerdi. Eğitimde, gençlerle toplumsal cinsiyet eşitliği ve şiddetsiz iletişim temelinde iletişime geçme ve hizmet sağlama, bilgi ve beceri isteğinin artırılması konularında çalışmalar yapıldı. Bu çalışmaların, belediyelerin eğitim çalışmalarına nasıl dahil edilebileceğinin planlamasına ve stratejinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar da gerçekleştirildi.

Gençler İşbaşında: Eşitlik İçeride, Şiddet Dışarıda projesi kapsamında gerçekleştirilen eğitimler ve çalışmalarla gençlere kendilerini ifade etme alanları açarak gençlerin hayata aktif katılımlarını destekleyen projede emeği geçen herkese teşekkür ederiz.

GENÇ HAYAT VAKFI

Yeşilce Mahallesi Yunus Emre Caddesi
Dalgiç Sok. No:1/4 Kağıthane, İSTANBUL

T. 0212 277 46 51 - 212 277 53 23

F. 0212 323 42 89

www.genchayat.org